

נכבה חרטא

הספרון שנלחם על האמת

ארז תדמור • אראל סג"ל

אסתרצו
המהפכה הציונית השנייה •

”
אז אמר השטן: הנצור הזה
איך אוכל לו.
איתו האומץ וכשרון המעשה
וכלי מלחמה ותושיה עצה לו.

ואמר: לא אטול את כוחו
ולא רסן אשים ומתג
ולא מורך אביא בתוכו
ולא ידיו ארפה כמיקדם,
רק זאת אעשה: אכהה מוחו
ושכח שאיתו הצדק.

אלתרמן

”
הסכסוך הערבי-ישראלי הוא סכסוך כפול. סכסוך צבאי
וסכסוך על הצדק. אם את הסכסוך הצבאי עד כה ניצחנו,
הרי שבסכסוך על הצדק - אנחנו מפסידים. ויש לכך
משמעות עצומה על קיומנו.

את הניצחון הצבאי בסכסוך השגנו בהקרבה עצומה
שהתבססה על אמונה עמוקה בצדקת הדרך. כיום, האמונה
העמוקה התערערה וזו סכנה לקיומנו.

למצער, בשנים האחרונות התעמולה השקרית של הערבים
קיבלה במה ולגיטימציה גם בבית פנימה. דווקא בקרב
האליטות הישראליות, בין אם באקדמיה, בתרבות או

במשפט, היו מי שאימצו מתוך מסירות נפש ממש את הכזבים. בהשראתם, הוכנס לתוך השיח הציבורי הישראלי - רעיון הנכבה. רעיון המנסה לנטוע בקרב הישראליים רגשות אשם, על "הטיהור האתני" שנעשה כביכול לערבים במלחמת העצמאות. כל זאת מתוך תכלית פוליטית מובהקת המבקשת לטשטש ואף למחוק את זהותה היהודית של מדינת ישראל.

מטרתו של ספרון זה פשוטה - לומר את האמת.

● הערבים הם שדחו את תכנית החלוקה ופתחו במלחמה לחסל אותנו.

● רוב גדול של הערבים נטשו בהוראת הוועד הערבי העליון.

● הערבים הם שגירשו למעלה מ-900,000 יהודים ממדינות ערב, יותר מכל הפליטים הפלסטינים.

● הערבים הם שחברו לנאצים ומיישמים מדיניות שיטתית לחיסול הישוב היהודי.

זהו הקרב של דורנו. המאבק על האמת. המאבק על צדקת הדרך.

ספרון זה מוקדש לכל האמיצים והטהורים שמסרו נפשם על תקומת המולדת.

ערב יום הזיכרון, תשע"א

רונן שובל

יו"ר אם תרצו

1.

הספרון שאתם מחזיקים בידכם, צנוע וקל משקל, אינו עוד אסופת דפים עמוסת מלל פוליטי שחוק. הספרון הזה הוא נשק תודעתי במאבק בבורות, בשקר המאיים להציף אותנו כצונאמי. נשק במלחמת מאה השנים על זכותם של יהודים לקיים ריבונות בארץ ישראל, עמדת הסתערות בקרב הבלימה מול מתקפת הדה-לגיטימציה למדינת ישראל.

זהו ספרון שיניח לפניכם ידע היסטורי בעל חשיבות אדירה, ידע שחסר לרבים מאיתנו ואנו זקוקים לו במלחמה על צדקת הדרך כמו גם בעיצוב דמותנו המוסרית-יהודית.

הספרון הצנוע שאתם אווזים בידכם מנסה להיאבק בשקרים, ומקדש מלחמה בכזבים הנוראים שבשמם מבקשים אויבינו לערער את צדקת הדרך של הציונות ולהכין את הקרקע לחורבנה של מדינת היהודים.

לשקר הזה קוראים מיתוס הנכבה.

ושלא תטעו בנו. איש אינו טוען שערביי ארץ ישראל לא חוו אסון בסוף שנות הארבעים, איש לא מבקש לקחת מהם את כאבם הסובייקטיבי. אכן, ערביי א"י חוו אסון, נכבה בלשונם,

ואין שום טעם ושום סיבה לטשטש עובדה זו.

אם כן, כיצד אנו מעזים לקרוא לנכבה שקר? חרטא?

משום שההקשר שבמסגרתו מתקיים השיח ההיסטורי בנושא מלחמת השחרור, הסכסוך הערבי-ישראלי והנכבה הוא כל כך שקרי ומסולף, שאין שום דרך אחרת לתאר אותו מאשר לקרוא לו בשמו: חרטא.

מיתוס הנכבה הוא הונאה חסרת תקדים ועזת מצח שכל מהותה ומטרתה היא שכתוב ההיסטוריה.

על פיה התוקפן הפך לקורבן, והמגן מפני טבח - לפושע מלחמה. בשם הנכבה מותר לסלף עובדות, להמציא בדיות, לרקום שקרים ולהעליל עלילות דם המאשימות את ישראל בביצוע פשע של טיהור אתני.

המיתוס המסולף של הנכבה הוא בלוף. שקר עצום בגודלו, ילקוט הכזבים הפלסטיני. שקר הנכבה נועד לשמוט את ההכרה הבינלאומית בזכותה של ישראל להתקיים, להפליל את ישראל בפשע שלא ביצעה, להתנער מאחריות הערבים לתוצאות תוקפנותם ולטייח את פשעי התנועה הלאומית הפלסטינית במגמה להעניק צידוק למאבק להשמדת ישראל. זו הסיבה שהחלטנו לכתוב את החוברת הזו, מתוך מטרה להסיר את המסך מעל ההונאה הגדולה, באמצעות חשיפת העובדות והאמיתות ההיסטוריות שהלכו ונשכחו, הלכו והושכחו.

2.

בשעה שאתם משכימים קום, הולכים לעבודה, שותים קפה ומעדכנים סטטוס בפייסבוק, אתם אולי לא יודעים אבל אתם בעיצומו של מאבק. חיילים במלחמה שנכפתה עלינו, במאבק המבקש להביא לחורבן המדינה היהודית.

**איש אינו טוען שערביי
ארץ ישראל לא חוו
אסון. אם כן, כיצד אנו
מעזים לקרוא לנכבה
שקר? משום שההקשר
שבמסגרתו מתקיים
השיח ההיסטורי בנושא
מלחמת השחרור הוא כל
כך שקרי ומסולף שאין
שום דרך אחרת לתאר
אותו מאשר לקרוא לו
בשמו: חרטא**

את או אתה מנסים לחיות חיי שגרה נורמליים, אבל יש אנשים, ואפילו רבים, שיצאו למסע צלב במטרה להילחם בחירות שלכם, בביטחון שלכם, בעצמאות שלכם, במדינה שלכם.

מסע שמטרתו חורבן מדינת היהודים, רעיון שבשמו השגרה שלכם תיקרע בדם ואש ותמרות עשן.

בעוד אתם נאבקים לגמור את החודש, לתמרן בין לימודים, עבודה ומילואים,

יש מי שעסוקים לילות כימים בניסיון להפוך את ישראל למצורעת שבמדינות, להתגלמות הרוע עלי אדמות. הם עושים זאת מתוך אידיאולוגיה נוקשה ודוגמטית. יש שיאמרו כי כוונתם טהורה, אם כי אנחנו מטילים ספק בכנותה, וזאת משום שמלאכתם שכרה בצדה, אתנן זר משמן את גלגלי המהפכה.

זה לא חדש, ובעבר היה מי שאמרו זאת אף באופן קיצוני מאיתנו.

"היש עם בעמים אשר מבניו הגיעו לידי סילוף כזה?" שאל ברל כצנלסון ממנהיגי מפלגת העבודה באחד במאי 1936. "סילוף שכלי ונפשי, שכל מה שעושה עמם, כל יצירתו וכל ייסוריו הם בזויים ושנואים, וכל מה שעושה אויב עמם, כל שוד וכל רצח וכל אונס ממלא את לבם רגש הערצה והתמכרות?... אכן יודעת ההיסטוריה העברית כל מני רנגטים ודגנרטים. צורות של שמד. כל עוד אפשרי הדבר שיבוא ילד יהודי לארץ ישראל, ילד שטופח על ידי ייסורי הדורות ומשא הנפש של דורות, וכאן יידבקו בו חיידיקים של שנאה לעצמו, של 'עבדות בתוך המהפכה', ויטרפו עליו את דעתו עד כדי כך שיראה את הגאולה הסוציאלית בנאצים הפלשתינים שהצליחו לרכז כאן בארץ את האנטישמיות הזואולוגית של אירופה עם תאוות הפגיון שבמזרח - אל ידע מצפוננו שקט".

בישראל של היום ישנם מאות אנשים המבקשים לשכנע את העולם המערבי כי ישראל היא מדינת אפרטהייד, כי חיילי צה"ל הם פושעי מלחמה, כי ציונות היא גזענות.

הם מגיעים לכל פינה בעולם, קוראים להפעלת לחץ בינלאומי עד שניכנע ודורשים חרמות על ישראל בעודם מתפרנסים באקדמיה ישראלית. כפועל יוצא מהדרישות ההומאניות לכאורה שלהם, המתפיפות באוניברסליות נאורה, הם שוברים את הכלים הדמוקרטיים. במימון זר הם מעלילים, מפברקים, עושים מלאכתם רמייה. העיסוק הפוסט-ציוני

אינו רק שאלה של אידיאולוגיה כאמור, של תפיסת מוסר טהרנית, אלא בעל משמעויות מקצועיות וכלכליות. ציונות באקדמיה היא מקרה נדיר, ולו משום שספק אם בעל דעה כזו יוכל להתקדם בעולם האקדמי ולזכות בתקן. השמץ את ישראל - והשמים הם הגבול.

לכן תמצאו את הפוסט-ציוניים באוניברסיטאות, סגל בכיר וזוטר. בארגונים משומנים וצבועים המכונים ארגוני זכויות אדם (זכויות אדם? כל עוד אינו יהודי). חלקם מחזיקים עמדות בכירות בתקשורת, במערכת המשפטית, בשדה התרבותי. אנשי רוח נפוחים מחשיבות עצמית, חותמי עצמות סדרתיים. יש בהם המתהדרים בחוש ביקורת עצמי מפותח עד

**"היש עם בעמים אשר
מבניו הגיעו לידי סילוף
כזה?" שאל ברל כצנלסון,
"סילוף שכלי ונפשי, שכל
מה שעושה עמם, כל
יצירתו וכל ייסוריו הם
בזויים ושנואים, וכל מה
שעושה אויב עמם, כל
שוד וכל רצח וכל אונס
ממלא את לבם רגש
הערצה והתמכרות?"**

כדי אבסורד. אחרים נענים לכאורה לצו אוטופיה מוסרית, מעופפים בעולם של מלאכים ופיות בשעה שהארץ חמוצה מדם. עיוורים לסבל עמם, קשובים ל"אחר". ויש בהם גם מי שלוקים באותה מחלה ארורה נושנה - שנאת היהודי לעצמו.

3.

למצער, נאלצנו לכתוב ספרון זה מפני שאנו חסרים אנשי אקדמיה בעלי שיעור קומה, יושר ואומץ אינטלקטואלי, אנשי רוח שאינם מזויפים ועיתונאים חוקרים שאינם בורים. העובדות המובאות בשישים העמודים הקרובים הן הנתונים הבסיסיים ביותר שכל צעיר וצעירה ישראליים צריכים להכיר ולדעת.

לא צריך דוקטורט מאוקספורד כדי לדעת מי פתח במלחמה זו, מי ביקש להשמיד את שכניו, ומי הגן על עצמו בחירוף נפש נגד ערביי ארץ ישראל ושבעה צבאות שבאו לעזרתם ושילם קורבן עצום בנפש - אחוז מהיישוב נפל במלחמת השחרור.

אין צורך בציון 730 בפסיכומטרי כדי לפתור את המשוואה שלפיה על כל שני פליטים ערביים שעזבו את ישראל כתוצאה מתוקפנותם של בני עמם, היו שלושה פליטים יהודיים שנמלטו וברחו על נפשם, על לא עוול בכפם, ממדינות ערב. לא צריך תואר שני בכלכלה כדי להבין שבזמן שהסבא המטפורי של אחמד טיבי או עזמי בשארה השאיר מאחוריו חושה עם שתי עיזים וחמור עם כינים, יהודי עיראק, מרוקו ומצרים השאירו מאחור בתים מפוארים, מפעלים משגשים וחנויות רווחיות.

ועוד דבר, לא צריך להיות מזרחן, בלשן מחונן או אנתרופולוג כדי לדעת שחלק גדול ממאות אלפי "הפליטים הפלסטיניים" הגיעו לכאן בעקבות המהפכה הציונית -

מהגרי עבודה שהגיעו לארץ ישראל בשנות העשרים, השלושים והארבעים, חלקם קצת לפני כן. מספיק לקרוא את שם המשפחה בתעודת הזהות. מהיכן הגיעה לכאן משפחתו של אחד בשם אל-מצרי, שבונה כעת עיר חדשה ליד רמאללה, אם לא ממצרים? או חמולת חוראני הגדולה שהגיע ממחוז חורן בסוריה ועל הדרך שימשה כשם גנרי לנוודים חסרי תרבות?

כאמור, אין ברירה, צריך להפשיל שרוולים, לחשוף את השקר ולהחזיר לאמת את כבודה. לעמוד מול מי שבמקום לכתוב היסטוריה אמיתית התמכרו לנכבה ומסניפים את השקר על בסיס יומיומי. לפיכך ספרון זה נועד לזקק את העובדות האלמנטריות במטרה להציג תמונה שלמה ככל האפשר. כמו שכבר אמרנו, השיח בנושא הנכבה ומלחמת השחרור של העם היהודי הוא חרטא. חרטא אחת גדולה. בלוף שאנו מקווים לחשוף.

קריאה מהנה.

1. הם תקפו.

האחריות להיווצרות בעיית הפליטים

"זו תהיה מלחמת השמד וטבח שייזכר לדורות... בדומה לשחיטות המונגולים ומסעי הצלב". זה מה שאמר עזאם פחה, המזכיר הכללי של הליגה הערבית, במסיבת עיתונאים בקהיר, ב-15 במאי 1948, יום הכרזת העצמאות.

מלחמת העצמאות פרצה למחרת החלטת האו"ם בכ"ט בנובמבר 1947 על תכנית החלוקה לפיה יוקמו בארץ ישראל שתי מדינות - יהודית וערבית. הוועד הערבי העליון, שהנהיג את ערביי ארץ ישראל, הודיע על התנגדותו לתכנית החלוקה עוד בטרם התקבלה ההחלטה בעצרת האומות המאוחדות.

המלחמה, כאמור, נפתחה בבוקר שלאחר מכן. חמישה יהודים נרצחו בפגיגוע באוטובוס אגד מספר 2094. עזאם פחה המצוטט לעיל לא היה לבד. הוא לא היה הפסיכופת הרצחני היחיד מקרב המנהיגים הערבים ב-1947.

”פלסטיין תתמלא באש ובדם אם יקבלו היהודים חלק ממנה”, הבטיח ג'מאל אל-חוסייני, חבר הוועד הערבי העליון. אנשי אבן סעוד התחייבו לוועד הערבי כי ”ברגע שנקבל את האור הירוק מן הבריטים, נוכל לזרוק את היהודים בקלות”. פאוזי קאוקג'י הידוע לשמצה, מפקד צבא השחרור האסלאמי, נדר לזרוק את כל היהודים אל הים, ועבד אל-קאדר חוסייני, מפקד הכנופיות, הבהיר חד-משמעית: ”בעיית פלסטיין תיפתר רק באמצעות החרב, וכל היהודים חייבים לעזוב את פלסטיין”.

נזכיר כי מדובר בשנים שמיד אחרי השואה. שישה מיליון יהודים נרצחו. יהודים רבים ישבו עדיין במחנות פליטים באירופה. האומה היהודית הייתה רדופה, רצוחה, רצועה. נזכיר כי הוצעה הצעת פשרה - חלוקת הארץ שממערב לירדן בין יהודים וערבים. נזכיר כי היהודים, שארית הפליטה, הסכימו. אך התגובה הערבית אמרה, למעשה: בארץ ישראל מצפה לכם שואה שנייה, שנתיים אחרי שהסתיימה הקודמת. קשה להעלות על הדעת פשע מוסרי ועוול היסטורי גדול מזה. קשה לדמיין לב ערל ואכזר מזה, שהבטיח ליהודים שואה שנייה ב-1947.

ליהודים, אומה שבעת רדיפות, סבל ורצח, לא הייתה כל סיבה להטיל ספק בכנות כוונותיהם של חוסייני וחבר מרעיו. שהרי בכל הזדמנות שנפלה לידיהם, הוכיחו הערבים הצטיינות ברצח יהודים. הדם נטף מן הסכין והפגיון.

ב-24 באוגוסט 1929, פרצו עשרות ערבים לביתו של הרוקח גרשון בן-ציון בחברון. העובדה שמזה שנים העניק בן-ציון טיפול ותרופות חינם למאות ערבים לא עמדה לזכותו. בן-ציון נרצח. לא לפני שהפורעים, חלקם אולי אפילו מי שבן-ציון טיפל בהם, עקרו את עיניו. הפורעים לא חסו על בני ביתו. הם עינו ורצחו את בתו ואת אשתו. הדם שטף את סמטאות עיר האבות. אלפי פורעים פשטו על בתי היהודים וביצעו מסע שוד, אונס ורצח שאין שני לאכזריותו. 67 יהודים נטבחו בחברון בפרעות תרפ"ט. הבריטים חזו בנעשה, ולא נקפו אצבע. מאות יהודי חברון פונו, והיישוב היהודי העתיק ביותר בארץ ישראל נעקר. הטבח התפשט לרחבי הארץ. בירושלים נרצחו 19 יהודים. בצפת 18. בחיפה שבעה. בתל-אביב שלושה. במוצא, על אם הדרך לירושלים, רצחו הפורעים את ההורים למשפחת מקלף, שתי בנות ובן. שלושה מילדי המשפחה ניצלו מהטבח. אחד מהם, מרדכי, התינוק שהפורעים לא השגיחו בו, הפך לימים לרמטכ"ל השלישי כשהסתיימו הפרעות נמנו 113 נרצחים. המראות היו מזעזעים: גופות מרוטשות, ילדים שנשרפו חיים, תינוקות שראשיהם הוטחו בקירות, נשים שנאנסו ובטנן בותרה ומאות קטועי גפיים. מי שרוצה להבין למה התכוונו הערבים כשהבטיחו לשחוט את היהודים יכול למצוא את התמונות המזעזעות באתרי האינטרנט להנצחת הנרצחים.

מאורעות 1936-1939 התאפיינו באירועים דומים, והסתיימו ב-400 נרצחים יהודים. בין היעדים להתקפות הערבים היו

בתי יתומים ובתי תינוקות. מסע הרצח נפסק רק כאשר הגיעו הערבים לחרפת רעב.

אלו, חשוב לציין, רק הדוגמאות הבולטות מתוך מאות מקרים של טבח יהודים.

נחזור להחלטת האו"ם על החלוקה. למרות התנגדות הערבים ואיומיהם, ועל אף משקעי הדמים מהעבר, נאותה הנהגת היישוב היהודי, כתמיד, לפשרה עליה החליטה עצרת האו"ם. התנועה הציונית אימצה את החלטת החלוקה, ובכך ויתרה למעשה על עבר הירדן המזרחי ומחצית מעבר הירדן המערבי - רוב רובה של הארץ שהובטחה לעם היהודי בהצהרת בלפור. אולם חרף הפשרה המוצעת, דעת הערבים לא נחה. הם רצו יותר. הם רצו את הכול. תגובתם להצעת הפשרה העברית הייתה דם, אש ותמרות עשן. המוות הרים את ראשו. באכזריותם, בטיפשותם וביהירותם שאין לה קץ, הם הביאו על עצמם את חורבנם.

ביולי 1949, עשרים חודשים לאחר פרוץ המלחמה, 14 חודשים לאחר אימויו של עזאם פחה ל"טבח שייזכר לדורות", הסתיימה מלחמת השחרור בניצחון ישראלי ובתבוסה ערבית. הערבים, שביקשו לשחוט את היהודים ולזרוק אותם אל הים, נשארו עם הנכבה.

וכן, במקום מדינה ערבית שתשכון על 45 אחוזים מהשטח שמערבית לירדן (12 אלף קמ"ר לעומת 14 אלף קמ"ר ליהודים), נשארו ערביי ארץ ישראל עם מאומה מדיני ביד. מדינת ישראל הרחיבה את שטחה מ-55 האחוזים שהוצעו

לה בתכנית החלוקה ל-78 אחוזים מארץ ישראל המערבית. ירדן השתלטה על יהודה, שומרון ומזרח-ירושלים ומצרים על רצועת עזה.

מאות אלפים מערביי ארץ ישראל הפכו לפליטים במדינות ערב (הערבים טוענים שמספר הפליטים במלחמה עומד על 900 אלף - כרגיל, מדובר בדמיון מזרח-תיכוני משולב בתאוות בצע. האמת נעה על מספר שבין 560 ל-600 אלף פליטים; על כך בהמשך).

הערבים טוענים שכל הפליטים גורשו. כהרגלם, מדובר בילקוט כזבים. ועל כך נרחיב מיד.

**חרף הפשרה המוצעת,
דעת הערבים לא נחה.
הם רצו יותר. הם רצו את
הכול. תגובתם להצעת
הפשרה העברית הייתה
דם, אש ותמרות עשן.
באכזריותם וביהירותם
שאינן לה קץ, הם הביאו
על עצמם את חורבנם**

הציר המרכזי של מיתוס הנכבה מבקש לספר את הסיפור הבא: היהודים הקולוניאליסטים שפלטו לפלסטין החל מסוף המאה ה-19 ביצעו באיכרים

הפלסטינים שישבו על אדמתם אלפי שנים טיהור אתני מכוון; מטרת מדיניותם הייתה ניקוי שטח המדינה היהודית מהאוכלוסייה הערבית, ובמהלך המלחמה הם ביצעו גירוש מתוכנן של מאות אלפי פלסטינים.

כמות השקרים במשפט יחיד זה, שבכמה מהפקולטות באוניברסיטאות בישראל הפך לאמת מוחלטת, מזכירה ברוחה

את "הפרוטוקולים של זקני ציון". אלא שכעת נתרכז בנקודה אחת בלבד, מהותית גם מבחינה מוסרית וגם מבחינת הדין הבינלאומי: לחובת מי צריכה להיזקף האחריות לתוצאות המלחמה שאת האירועים שהובילו לפתיחתה תיארו לעיל? ישנן שתי דרכים מקובלות לקבוע לפתחו של מי מונחת האחריות לתוצאות מלחמה. הראשונה היא גישה צינית אינסטרומנטלית: האחריות לתוצאות המלחמה נחה לפתחו של המפסיד. כך היה מקובל לאורך ההיסטוריה.

התפיסה השנייה היא הגישה המוסרית, שמנחה כיום גם את המשפט הבינלאומי: האחריות לתוצאות המלחמה, לשפיכת הדם, לאובדן העצום של חיי אדם, להרס ולחורבן של אזורים שלמים מונחת לפתחו של התוקפן, הגורם שיזם את פרוץ המלחמה, הצד שהפנה עורף למאמצים דיפלומטיים ולפשרה ובחר ברצח, בהרג ובאלימות, הצד שביקש את הכול לעצמו, ולצורך כך פעל לדרוס ולרמוס את זכויות האחר. זו מוסריות בלתי יחסית, ואין בלתה. כל מוסר אחר, כל ניסיון לעיוות, הוא מוסר של אנסים.

אה, שכחנו, בעצם ישנה גם גישה שלישית, הגישה הכי פופולרית בעולם. הגישה הקדומה, זו הטוענת שבכל מצב ובכל מקום, היהודי אשם. תמיד.

טבח תרפ"ט? האחריות על אנשי בית"ר שהניפו דגל ישראל בהפגנה בכותל.

המרד הערבי הגדול 1936-1939? העלייה היהודית המתגברת מאירופה.

האינתיפאדה הראשונה? ישראלי שדרס פלסטינים.

האינתיפאדה השנייה? שרון עלה להר הבית.

מאורעות 1996? נתניהו ופתיחת מנהרות הכותל.

מאות פיגועי התאבדות? המחסומים, ההתנחלויות, הכיבוש.

ליל הבדולח? ניסיון ההתנקשות של צעיר יהודי במזכיר

שגרירות גרמניה בצרפת.

הנכבה? הציונים הקולוניאליסטים כמובן. אלו שעל פי

הנרטיב הפוסט-ציוני "פלשו לארץ מפולניה, ניצלו את

האיכרים הערבים, ולאחר מכן גירשו 900 אלף פלסטינים

שוחרי שלום".

מוסר של אנסים כבר אמרנו?

מעניין מה היו אומרים אותם צדיקים, חסידי גישה זו, לו

היו היהודים טובחים בפלסטינים בתירוץ של הנפת דגל

או פתיחת מנהרה. דומה שלא היו מבינים כל כך לנפשות

הטובחים והרוצחים.

שקר ה"נכבה" הוא הסיפור על פיו הקולוניאליסטים הציונים

פלשו לפלסטין וכבשו אותה מידי תושביה הפלסטינים

בטיהור אתני אכזרי - גירוש, טבח ואונס. שקר ה"נכבה"

הוא הניסיון הפסיכולוגיסטי בגרוש להציג סיפור שעל פיו

ליהודים נעשתה (או לא) שואה באירופה והם, בתגובה,

ערכו שואה לפלסטינים. קרי, הקורבן הפך למקרבן, תסמונת

הילד המוכה.

לדאבון הלב, אין ילד פלסטיני אחד שלא חונך על השקר

הזה. אין ילד ערבי בעולם שלא ינק משדי אמו את הכזב, את התירוץ האולטימטיבי למצבו בעולם. אין צורך להתמודד עם העובדות, עם ביקורת עצמית, עם לקיחת אחריות. יש שקר גדול מספיק להכיל את כל תסכולי העולם הערבי. תעשיית השקר הזו, בסיס הדה-לגיטימציה לישראל, היא תעשייה המגלגלת מיליארדים, שקר המרעיל מוחות רבים וטובים באירופה, בארה"ב ואפילו בישראל. תודעת העולם משועבדת באמצעות סוכני תעשיית השקר הנתעבת - אלו הקוראים לעצמם "פעילי זכויות אדם" ו"אנשי רוח". ובשקר הזה עלינו להילחם עד כלות. עלינו לדאוג לכך שכל אדם בעולם ידע את האמת.

ומהי האמת?

קו פרשת המים הוא ה-29 בנובמבר 1947. ביום זה החליטה עצרת האו"ם על חלוקת ארץ ישראל למדינה יהודית ולמדינה ערבית. המדינה הערבית לא כללה רק את יהודה, שומרון ועזה, אלא גם את הגליל המערבי והמרכזי, הנגב המזרחי כולל באר שבע, הנגב המערבי, אשקלון ואשדוד, לוד ורמלה, אפילו יפו.

היישוב היהודי חגג כל אותו לילה ברחובות את אישור הקמת מדינת כבשת הרש הזאת, בגבולותיה הבלתי אפשריים, וראה בהחלטה התגשמות חלום הדורות. למחרת התנפלו הערבים על היישוב היהודי במטרה אחת: להרוג, לאבד ולהשמיד. למנוע את ביצוע החלטת האו"ם.

נקודת המבחן השנייה של האמת ההיסטורית היא ה-15 במאי 1948. ביום זה תם המנדט הבריטי. יום קודם לכן, הכריז בן-גוריון על הקמת מדינת ישראל והושיט יד לשלום לערביי ארץ ישראל ולמדינות ערב. הפלסטינים יכלו לנהוג באותה דרך - להכריז על מדינתם (הם אפילו לא היו צריכים לגייס לשם כך את חנה מרון) וללחוץ את היד שהושטה לעברם.

אך הם נהגו אחרת. ביום הקמת המדינה, צבאות ערב - מצרים, סוריה, עיראק, ירדן, לבנון וסעודיה - פלשו לתוכה על מנת להטביעה בדם ולמנוע בכוח את הקמתה. שלוש שנים בלבד אחרי השואה עמדו 600 אלף יהודים בסכנת השמדה ברורה ומיידית.

**האמת היא, ואין בלתה,
שהפלסטינים ומדינות
ערב נושאים ב-100%
מהאחריות לכל תוצאות
המלחמה. אסון? נכבה?
האשמה כולה שלהם.
נכבה תוצרת בית. לא
"נרטיבים" שונים ולא
מיני קשקושים פוסט-
מודרניים**

מלחמה היא דבר אכזרי. במלחמה אנשים נהרגים, נפצעים, נעקרים מבתיהם. 6,000 יהודים, אחוז מן היישוב היהודי (בקנה מידה של אוכלוסיית מדינת ישראל היום, מדובר במספר שווה ערך ל-70 אלף הרוגים!), נהרגו במלחמה הקשה הזאת.

מי שפותח במלחמה, בוודאי בתוקפנות כה מרושעת ואכזרית, מתוך מחשבת זדון לקפד חיי גברים נשים וטף,

בהם שארית הפליטה מאירופה שיצאה מתופת מחנות ההשמדה, נושא באחריות המלאה והבלעדית לתוצאותיה הקשות. אסור להתבלבל, אסור לגמגם. האמת היא, ואין בלתי, שהפלסטינים ומדינות ערב נושאים ב-100% מהאחריות לכל תוצאות המלחמה. אסון? נכבה? האשמה כולה שלהם. נכבה תוצרת בית. לא "נרטיבים" שונים ולא מיני קשקושים פוסט-מודרניים (עבור מלגות, כיבודים וקביעות) יכולים לערער על אמת זו.

תוצאות המלחמה היו איומות. פליטים היו גם היו. אסון פלסטיני קרה. אך לא בדיוק מה שרוצים שנאמין שקרה. סיפור ה"נכבה" הוא סיפור מכובס, מלא שקרים והמצאות. עם הסיפור נתחיל להתמודד בפרק הבא.

2. הם נטשו.

חיפה כמשל

תמיד יהיו מי שיאמרו: האחריות לפתיחת המלחמה אכן מונחת לפתח הערבים, אולם האחריות להיווצרות בעיית הפליטים אינה רק של יוזמי המלחמה אלא גם של "מבצעי הגירוש השיטתי", "הטיהור האתני של מאות אלפי פלסטינים". מה שמוביל אותנו לשקר נוסף: שאלת הגירוש המכוון.

בעשרים השנים האחרונות פועלת קבוצה של היסטוריונים ישראלים המכונים "ההיסטוריונים החדשים". אותם "ההיסטוריונים", אילן פפה, אבי שליים, שמחה פלפן, ולמשך זמן מה (עד שחזר בו) גם בני מוריס, פועלים להפצת העלילה לפיה בין השנים 1947-1949 ביצעו הכוחות הלוחמים היהודיים (תחילה המחותרות ולאחר מכן צה"ל) שורה של מעשי טבח אכזריים ששירתו מדיניות מכוונת של גירוש וטיהור אתני.

בשנות ה-90 כתב סטודנט באוניברסיטת חיפה בשם תדי

כ"ץ עבודה לתואר שני בנושא "הטבח בטנטורה". כ"ץ קבע כי חיילי חטיבת אלכסנדרוני ביצעו טבח בכ-200 גברים בלתי חמושים תושבי הכפר. ותיקי החטיבה תבעו את כ"ץ בגין פרסום לשון הרע, ובהסכם פשרה נקבע כי על כ"ץ לחזור בו מההאשמה בטבח ולפרסם התנצלות בעיתונות. כ"ץ חתם על ההסכם ועל ההודעה לעיתונות, אך לאחר מכן חזר בו והגיש לבית המשפט העליון עתירה שנדחתה. התברר כי כ"ץ סילף ושינה לחלוטין עדויות שגבה מתושבי הכפר. ארכיונים שתיעדו את הקרב, מספרי ההרוגים ביחס למספר תושבי הכפר וספר שכתב אחד מתושביו, הוכיחו כולם כי אין כל ספק שעבודתו של כ"ץ הייתה שקרית. מסתבר שעד שכ"ץ הופיע אפילו תושבי הכפר לא טענו שבוצע בכפר טבח. לאוניברסיטת חיפה לא נותרה כל ברירה אלא לפסול את העבודה.

לעזרת כ"ץ נחלץ לא אחר מהפרופסור אילן פפה. בא הזרזיר אצל העורב. פפה שסייע בהכנת העבודה מיהר להאשים את האוניברסיטה בפגיעה בחופש האקדמי של כ"ץ משיקולים פוליטיים. פפה המנוסה זיהה את ההזדמנות לפגוע בשתי ציפורים במכה אחת: גם להאשים את ישראל בביצוע טבח, וגם לעטות על עצמו ועל תלמידו את גלימת החוקרים האמיצים המשלמים מחיר כבד על רדיפת האמת.

לא לחינם נזקקו פפה וכ"ץ לעלילת הדם של טנטורה. מי שמבקש לקבוע כי ישראל ביצעה במלחמת השחרור טיהור אתני צריך להביא ראיות להוכחת טענתו. אלא שפפה ודומיו, שנברו וחפרו בחיפוש עדויות למעשי טבח שבוצעו בערבים,

לא הצליחו למצוא יותר מכמה מקרים בודדים. בבחינת אדם נשך כלב. כשמשווים זאת למעשי הטבח שביצעו הערבים ביהודים ולמתרחש בכל מלחמה אחרת לאורך ההיסטוריה, מגלים שאין עוד צבא ומדינה שלחמו בצורה מוסרית כל כך תוך שמירה מקסימלית על טוהר הנשק.

הערבים הפיצו את עלילת הטבח בדיר יאסין על מנת להגביר את השנאה ליהודים בקרב כוחותיהם ובכדי לדרבן את צבאות ערב להצטרף למלחמה. בפועל יצרה ההודעה אפקט הפוך, ולאחר כיבוש דיר יאסין נכבשו כפרים רבים ללא קרב בשל מנוסת התושבים

מסע השקר וההונאה שניהלו "ההיסטוריונים החדשים" הוביל את הפרופסור אפרים קארש לחקור את עבודתם של אותם היסטוריונים. בספר מופת שנקרא "פברוק ההיסטוריה הישראלית" מוכיח פרופ' קארש כי ההיסטוריונים החדשים מעוותים בצורה שיטתית מסמכים ונתונים ארכיוניים על מנת להמציא מחדש

את ההיסטוריה הישראלית כך שתתאים למטרה שלשמה הם כותבים. קודם מסמנים מטרה, דהיינו השחרת הציזנות ומדינת ישראל, ואחר כך מתאימים נתונים בשיטות נלוזות. את טענתם כי ההנהגה הציונית קידמה מדיניות שיטתית של גירוש האוכלוסייה הערבית מבקשים ההיסטוריונים החדשים לבסס על תכנית ד' של "ההגנה". התכנית גובשה במרץ 1948 לאחר שעד אז התמקדו הכוחות היהודיים בהגנה

על היישובים הקיימים. הסיבה לתכנית הייתה משבר צבאי שהעמיד בסכנה יישובים רבים והערכה כי היישוב היהודי אינו מסוגל לעמוד בפני התקפות הערבים. הלגיטימיות שהושגה בהחלטת כ"ט בנובמבר הועמדה בספק וארה"ב הציעה להקים משטר נאמנות זמני.

התחושה בזירה הבינלאומית הייתה כי ברגע שצבאות ערב יצטרפו לקרבות ייחרץ גורל היישוב היהודי. איומי הערבים בטבח המוני נראו קרובים למימוש. בשלב הזה לא נותרה להנהגה הציונית כל ברירה אלא לעבור לאסטרטגיה התקפית.

תכנית ד' הציבה שתי מטרות מרכזיות: מעבר ממבנה מחתרת למבנה צבאי של חטיבות ופיקודים, והשתלטות על אזורי הארץ שיועדו להיכלל בשטח המדינה היהודית וכן על אזורי ההתיישבות היהודית שמחוץ לגבולות שנקבעו בהחלטת האו"ם. השתלטות זו תוכננה על ידי תפיסת שטחים שולטים, גירוש תושביהם של כפרים ערביים שהיו עוינים או שעשויים היו להיות עוינים ופיצוץ הבתים בהם, התבססות בערים מעורבות, תפיסת בסיסים בריטיים, השתלטות על עורקי תחבורה ראשיים בארץ ופעולות כיבוש בשטח האויב. במסגרת התכנית יצאה "ההגנה" למבצעים נחשון, הראל, יבוס, יפתח, מכבי, ברק וקילשון. בחודשים אפריל-מאי 1948 התבררה התכנית כהצלחה מסחררת. הכוחות היהודיים היו מאורגנים ויעילים יותר וגילו עדיפות כמעט בכל התנגשות. התכנית שינתה את פני המלחמה, הסירה את החרב מצוואר היישוב היהודי ויצרה רצף טריטוריאלי יהודי

כמעט מלא שניתן היה להגן עליו בפני מתקפת הצבאות הערבים. כמאה כפרים ערביים נכבשו ו-250-300 אלף ערבים עזבו את בתיהם מהערים המעורבות ומהכפרים.

ב-9 באפריל 1948 התרחשה פרשת דיר יאסין. הערבים הפיצו את העלילה לפיה טבחו כוחות האצ"ל והלח"י כ-250 מתושבי הכפר ואף הוסיפו עלילות על אונס והתעללות בגופות. כיום מוסכם כי טענות הערבים על מקרי אונס וביתור גופות היו שקריות. ההערכות ביחס למספר ההרוגים נעות בין 94 ל-120 הרוגים, כולל מחקר של אוניברסיטת ביר זית שהגיע לנתונים דומים. בריאיון לבי-בי-סי הודו פליטים מהכפר כי מרבית ההאשמות בעניין הטבח היו שקריות, ופליט מהכפר הודה בריאיון לספר כי רוב ההרוגים היו לוחמים או נשים וילדים שעזרו ללוחמים, וכי מקרה הטבח היחיד היה של שישה לוחמים שבויים במחצבה שבכפר. הערבים הפיצו את עלילת הטבח על מנת להגביר את השנאה ליהודים בקרב כוחותיהם ובכדי לדרבן את צבאות ערב להצטרף למלחמה. בפועל יצרה ההודעה אפקט הפוך, ולאחר כיבוש דיר יאסין נכבשו כפרים רבים ללא קרב בשל מנוסת התושבים. מסיבה זו נמנעו האצ"ל והלח"י מלהכחיש את קיום הטבח ורק לאחר המלחמה התפתחה המחלוקת בנושא.

אחד המחקרים החשובים ביותר של קארש עסק בדיוק בשאלת הגירוש. קארש הכיר את הנתונים המלאים על תכנית ד' ואת המחקרים בנושא. הוא התבסס על אלפי מסמכים מארכיונים ישראליים, בריטיים ואמריקניים שנפתחו בשנות

ה-90, ארכיונים שכללו גם מסמכים ערביים. קארש ביקש לבחון האם הארכיונים החדשים יספקו ממצאים לגירוש מתוכנן, או יפריכו את הטענות לגבי מדיניות מכוונת של גירוש האוכלוסייה הערבית. המסמכים והממצאים שחשף הם בעלי חשיבות אסטרטגית לציונות ולמערכה לחשיפת האמת כנגד שקר הנכבה.

אחד הסיפורים הבולטים הוא המקרה העצוב של חיפה. ב-1948 חיה בחיפה הקהילה הערבית השנייה בגודלה בארץ ישראל, שנייה רק ליפו. בחיפה התגוררה האליטה ושכבת המנהיגות הערבית של צפון הארץ. לפני פרוץ המלחמה התגוררו בחיפה 62,500 ערבים, ובסופה נשארו לא יותר מאלפים ספורים. לא פחות מעשירית מהפליטים הערבים שעזבו את הארץ בין השנים 1947-1949 יצאו מחיפה.

אחת התגליות המעניינות של קארש היא שלמרות שהקרבות בחיפה הגיעו לשיאם ב-21-22 באפריל 1948, העזיבה ההמונית של ערבים מהעיר התחילה כבר באוקטובר 1947, חודש לפני החלטת כ"ט בנובמבר ופרוץ המלחמה. ב-23 באוקטובר 1947 מציין מסמך מודיעין בריטי כי חשובי העיר הבינו שההתנגשות קרובה והחלו להבריח את בני משפחותיהם למדינות ערב. ב-21 בנובמבר, שבוע לפני ההצבעה באו"ם, כבר דווח על גל עזיבה, ושבועיים לאחר פרוץ המלחמה דווח על עזיבה המונית של 15-20 אלף מערביי העיר. הבריחה יצרה בהלה בקרב הנותרים. בעלי עסקים מכרו את רכושם והעבירו את עסקיהם לסוריה, מצרים ולבנון. במקביל זרמו לעיר לוחמים מסוריה, עיראק

ולבנון. הנהגת הערבים בחיפה הייתה נרפית וכושלת, ובזמן קצר איבדה שליטה על הכנופיות המקומיות ועל הלוחמים שהגיעו מבחוץ.

עזיבתם של כשליש מערביי העיר עוד בטרם פרצה המלחמה בפועל, הובילה את "הוועד הערבי של חיפה" לפנות למדינות ערב ולבקש לקלוט בצורה מסודרת ומאורגנת, גם אם זמנית, את הפליטים.

בחודש מרץ כבר קרא הוועד הערבי בעיר לפינוי מסודר של הנשים והילדים. ספינה מצרית נשכרה לסייע בפינוי. כשכוחות "ההגנה" הגיעו לעיר ב-21 באפריל 1948, נותרו בה רק כמחצית מתושביה הערבים. ב-22 באפריל, בשעה שכוחות ההגנה נעו לכיוון השוק, נרשמה בריחה המונית של אלפים.

בשלב הזה נחשפת התמונה האמיתית והמדהימה על המתרחש במלחמה כולה. האמת על שקר הנכבה הגדול. הנהגת הערבים שנותרו בחיפה פנתה בדחיפות למפקד הבריטי בעיר, מייג'ור ג'נרל סטוקוול, בבקשה לארגן הפסקת אש מיידית עם היהודים. "ההגנה" העבירה את התנאים שלה להסכם, והוועד הערבי ביקש עשרים וארבע שעות על מנת להחזיר תשובה. כשחזרו לדיוני המשא ומתן מסר הוועד הערבי כי הוא אינו שולט בלוחמים ובכנופיות בעיר, וכי גם לו היה שולט עליהם, הרי שאין ביכולתו לחתום על הפסקת האש. לפיכך ביקשו חברי הוועד מהנציג הבריטי סיוע בפינוי מסודר של אוכלוסיית העיר. הצהרתם הדהימה את הנוכחים. ראש העיר הוותיק שבתאי לוי, שרבים מערביי

העיר היו חבריו לאורך שנים, התחנן בפני חברי הוועד הערבי לחזור בהם מבקשתם: "אתם מבצעים פשע אכזרי כנגד בני עמכם" הפציר בהם לוי.

יעקב סלומון, איש הקשר של ההגנה במו"מ התחייב בשם מפקד האזור כי הערבים שיישארו בעיר ייהנו משוויון ושלוש, ושהנהגת היישוב היהודי מעוניינת בהמשך הדו-קיום בעיר.

מייג'ור ג'נרל סטוקוול הבריטי אמר לערבים כשהוא נסער: "קיבלתם החלטה שטותית, תחשבו על כך שוב, אחרת תבכו על כך דורות. אתם חייבים לקבל את התנאים שהציעו היהודים, הם הוגנים. אחרי הכול אתם התחלתם במעגל האלימות והיהודים ניצחו".

למחרת נפגשו הערבים שוב עם סטוקוול על מנת לדון בהסדרי הפינוי. הם ביקשו שמונים משאיות ליום וסיוע במצרכי מזון, והודיעו שמתוך עשרות אלפי הערבים בעיר רק קומץ מעוניינים להישאר.

גם לאחר הודעת הערבים הודיעו כוחות "ההגנה" לתושבים הערבים בכל דרך אפשרית, ברדיו ובעלוני שחולקו, כי אין כל כוונה לפגוע בהם. במהלך הפסח אף הורתה "ההגנה" למאפיות לספק לחם לערבים שנשארו בעיר. מפקד המחוז של המשטרה הבריטית ציין במכתב כי "היהודים עושים כל מאמץ לשכנע את הערבים בעיר להישאר" ודיווחים דומים מופיעים במסמכי הקונסוליות האמריקניות והבריטיות, כמו גם בארכיון "ההגנה".

הבריטים המשיכו להפציר בהנהגת הערבים לשנות את החלטתה, אך בתגובה נאמר להם כי "גם אם כולם ימותו אנו לא נחתום על ההסכם". הערבים טענו מאז כי התנאים שהוצעו להם היו משפילים, אלא שהסיבה האמיתית מתגלה במסמכים נוספים.

קארש חשף כי ערבים רבים הוזהרו שאם יחזרו לבתיהם

הם יוקעו כבוגדים שראויים למיתה. "ועד החירום הערבי", שהורכב ממנהיגים ערביים בולטים, הזהיר קבוצה גדולה של ערבים מוואדי ניסנס שעמדו לחזור לבתיהם, כי היהודים אינם חסים על איש וכי הנשים והילדים צפויים להירצח. לכך נוספה הבטחה שניתנה לתושבים בדבר פינוי מסודר למקום מבטחים.

**ראש העיר הוותיק
שבתאי לוי, שרבים
מערביי העיר היו חבריו
לאורך שנים, התחנן בפני
חברי הוועד הערבי לחזור
בהם מבקשתם לעזוב את
העיר במאורגן: "אתם
מבצעים פשע אכזרי
כנגד בני עמכם" הפציר
בהם לוי. לשווא**

כפי שכותב קארש, לא ניתן להפריז במשמעות הדברים. המשמעות היא שהפינוי המסיבי של ערביי חיפה בוצע תחת הוראה ובניהול הגופים הרשמיים והחשובים ביותר בהנהגה של ערביי העיר. "השאלה היחידה שנשארה פתוחה היא האם הם עשו זאת על דעת עצמם או בהוראה מלמעלה", מציין קארש.

לכל אורך המגעים שניהל הוועד הערבי מול "ההגנה", ביקשו הראשונים לקבל את אישור הוועד הערבי העליון והליגה הערבית להסכם הפשרה. שוב ושוב נענה הוועד בשלילה וקיבל הוראה להתפנות מיד. כשמחו על ההחלטה, נאמר להם כי הכוחות הערביים צפויים לפלוש בתוך ימים וכי כתוצאה מכך צפויים קורבנות אדירים, והם יוחזקו כאחראים לקורבנות האזרחיים מקרב הערבים שיישארו בתוך העיר. בנוסף לכך, העידו חברי הוועד הערבי של חיפה כי הוזהרו על ידי הוועד הערבי העליון שאם יחתמו על ההסכם הם צפויים לעונש מוות מידי אנשיהם שלהם, כשהכוונה בעיקר למופתי אל-חוסייני.

ב-25 באפריל 1948 דיווחה הקונסוליה האמריקנית כי מנהיגים מקומיים שנשמעים למופתי מאיצים בתושבים להתפנות. סיר אלן קנינגהם, הנציב העליון הבריטי לפלשתינה, אמר: "הרשויות הבריטיות בחיפה קיבלו את הרושם שהדרגים הערביים הגבוהים מאיצים בערביי חיפה להתפנות באופן טוטלי וכי תושבי העיר עצמה מתנגדים לכך". דו"ח מודיעין בריטי שסיכם את אירועי השבוע קבע שלולא ההסתה וההפחדות של מנהיגות ערביי חיפה, היה סיכוי שמרבית התושבים הערבים היו נשארים.

הסיבה לכך שערביי העיר קיבלו את ההוראה שלא לחתום על הפסקת האש ולאפשר למרבית הערבים בעיר להישאר או לחזור לבתיהם הייתה ברורה: על פי תכנית החלוקה אמורה הייתה חיפה להיות חלק מהמדינה היהודית. היהודים הודיעו ופעלו בכל עת בהתאם להנחה שבשטח

המדינה היהודית תהיה אוכלוסייה ערבית שתיהנה משוויון זכויות מלא. משמעות החתימה של ערביי חיפה על הסכם מול היהודים, שיבטיח את הישארותם, הייתה הכרה ערבית בזכותה של המדינה היהודית להתקיים. הוועד הערבי העליון העדיף שכל תושבי חיפה, וכך גם יתר הערבים בארץ,

יעזבו את בתיהם ויהפכו לפליטים, מאשר להכיר בזכות קיומה של מדינה יהודית.

הסיבה לכך שערביי חיפה קיבלו הוראה שלא לחתום על הפסקת האש ולאפשר למרבית הערבים בעיר להישאר או לחזור לבתיהם הייתה ברורה: הוועד הערבי העליון העדיף שכל תושבי חיפה, וכך גם יתר הערבים בארץ, יעזבו את בתיהם ויהפכו לפליטים, מאשר להכיר בזכות קיומה של מדינה יהודית

ערביי חיפה הפסידו את בתיהם ואת רכושם והפכו לפליטים, אך הוועד הערבי העליון, המופתי אל-חוסייני ומנהיגי מדינות ערב הבטיחו את המשך השנאה והמאבק נגד ישראל. זו מטרתו האמיתית של שקר הנכבה.

אפילו פרופ' בני מוריס, הנחשב למכובד ולרציני מבין ההיסטוריונים החדשים, הודה בספרו "1948" כי "במהלך מלחמת 1948 מעולם לא היה טרנספר בגדר מדיניות ציונית כללית או מוצהרת אף על פי שבוצעו גירושים...". מוריס מתאר את המקרה של חיפה, שבו לאחר תבוסת הערבים התחנן ראש העיר לערבים להישאר בעיר ולחיות כאזרחים

שוים וחופשיים, אך נציגיהם "הודיעו כי אין ביכולתם לחתום על שביתת נשק... והודיעו שהתושבים הערבים מבקשים לעזוב את חיפה".

לעומת זאת, כותב מוריס, "מגמת גירוש אפיינה את הזרם המרכזי של התנועה הלאומית הפלשתינית מראשיתה... ומגמות אלה תורגמו למעשים ב-1948. בהזדמן להם שעת כושר, פעלו לוחמי המיליציה הפלשתיניים בעקביות לגירוש תושבים יהודים ולהריסת יישוביהם שנכבשו... כל תריסר היישובים היהודיים שנכבשו בידי הצבאות הירדני, הסורי והמצרי נהרסו כליל".

אילן פפה, מחבר עלילת הדם "הטיהור האתני של פלסטין", מתאר כך את הסכמת התנועה הציונית לתכנית החלוקה, את התנגדות הערבים ואת מתקפת הדמים שבה פתחו: "כאשר תנועה כמו הציונות קובעת בצורה מאוד מפורשת שהיא רוצה מדינה רק לקבוצה אתנית אחת במקום שבו יש שתי קבוצות אתניות, ובשלב מסוימים של ההיסטוריה, ובמיוחד ב-1948, מחליטה להשתמש בכוח כדי לנקות את השטח מהקבוצה האתנית האחרת, המונח המקובל במשפט הבינלאומי לתיאור מדיניות כזו או אידיאולוגיה כזו הוא טיהור אתני". שקרן עם דיפלומה כבר אמרנו?

פרופ' אפרים קארש הוכיח, ופרופ' מוריס קובע כמותו, שבמלחמת השחרור לא נהגו היהודים במדיניות של גירוש מתוכנן וכי האחריות לתוצאות המלחמה ולבעיית הפליטים עומדת לפתחה של המנהיגות הערבית. הארכיונים

והמסמכים מוכיחים מעל לכל ספק כי כל הצעדים שנקטה הנהגת היישוב היהודי לקראת סיום המנדט, היו מבוססים על ההנחה שבמדינה היהודית שתקום יישארו הערבים שבשטחה וייהנו משוויון זכויות מלא.

הוועד הערבי העליון ומנהיגי ערב הם שיזמו את המלחמה ולפיכך הם האחראים לתוצאותיה. המנהיגות הערבית דרבנה את בני עמה להתפנות מבתיהם, אם על מנת לפנות את השטח לכוחות הערבים ואם ממניעים תעמולתיים שמטרתם לשלול את הלגיטימיות של המדינה היהודית. ובאותה מידה של עיוות מוסרי, המנהיגות הערבית היא זו שהנציחה ומנציחה את מעמדם כפליטים על מנת לקדם את עלילת הנכבה ולהנציח את הסכסוך.

חיפה כמשל.

3. מאז ומקדם?

כמה זמן באמת התגוררו הפליטים הערבים
בארץ ישראל?

ההגדרה המקובלת של האו"ם לפליט קובעת כי פליט הוא "כל מי שבגלל מלחמה, פעולות איבה או גירוש, נאלץ לעזוב את המקום בו התגורר מאז ומקדם".

זו הגדרה ברורה: פליט הוא מי שגורש מהמקום שבו התגורר ושבּו התגוררה משפחתו מאז ומקדם. כלומר, לא אדם שהתגלגל במקרה לאזור מלחמה והפך במקריות לפליט. לא טרמפיסט שזה מקרוב בא.

רק במקרה אחד ויחיד שונתה הגדרת האו"ם לפליט. במקרה הפלסטיני.

כאן שינו באומות המאוחדות את ההגדרה המקורית. כבמעשה קסם קימט הארגון את חוקיו שלו לכדי הגדרה חדשה, אלסטית מאוד עבור הפלסטינים, הקובעת: "פליט הוא כל מי שהתגורר במשך שנתיים בשטחה של ישראל לפני הקמת המדינה". "מאז ומקדם" גז, התפוגג, וכל מהגר

טרי שזה עתה בא נחשב למי שחי על אדמה מדורי דורות. שינוי נוסף שהתקבל עבור הפלסטינים קבע כי במקרה הפלסטיני, בניגוד להגדרה האוניברסלית המקורית, גם צאצאי הפליטים הפלסטינים נחשבים לפליטים.

השינוי בהחלטה של האו"ם התקבל בעקבות לחץ מסיבי שהפעילו המדינות הערביות לאחר מלחמת השחרור. העובדה שקיימת הגדרה אוניברסלית כלל עולמית לפליט, והגדרה ייחודית, חד פעמית ותפורה בהתאם ללחצי המדינות

הערביות כפי שאירע עם הפליטים הפלסטינים, מעלה מספר שאלות:

**שינוי נוסף שהתקבל
עבור הפלסטינים קבע כי
במקרה הפלסטיני, בניגוד
להגדרה האוניברסלית
המקורית, גם צאצאי
הפליטים הפלסטינים
נחשבים לפליטים**

מה הסיבה לשינוי ההגדרה? מדוע היה חשוב כל כך למדינות ערב לשנות את ההגדרה, ומדוע הפעילו לחצים כה גדולים על מנת שתתקבל?

התשובות חושפות את הבלוף הגדול, את אחת ההונאות המרכזיות בשיח הסכסוך הישראלי-ערבי בכלל ובעיית הפליטים בפרט. הסיבה שהליגה הערבית פעלה בכל כוחה לשינוי הגדרת הפליט, כך שתכלול כל ערבי שהתגורר בשטחי ארץ ישראל במשך שנתיים ולא ומאז ומתמיד, היא שחלק נכבד מערביי ארץ ישראל היו מהגרים ערבים שהגיעו לארץ בעקבות הציונות והשגשוג הכלכלי שהביאו אליה היהודים והבריטים. בניגוד למיתוס השקרי הרווח, הם לא

היו אוכלוסייה ותיקה, ילידת הארץ, שחיה בה מאז ומקדם, אלא קבוצות גדולות של מהגרים שזרמו לארץ ישראל מסוריה, ממצרים, מלבנון, מתורכיה, מתימן, מסודן ועוד.

לאחר תבוסתם במלחמת השחרור הבינו הערבים כי חלק לא מבוטל מהפליטים אינם עונים על הקריטריונים המקובלים על מנת להיחשב לפליטים ובעייתם נופלת על כתפי מדינות ערב הרחומות. ובעיה עולה כסף, ובנוסף לכך, אם אין מדובר בפליטים אי אפשר להטיל בישראל בליסטראות במלחמת נצח. באמצעות הלחץ בעצרת האו"ם, הצליחו מדינות ערב לייצר הגדרה צבועה ומניפולטיבית. בעקבות ההחלטה גם הוקם אונר"א, ארגון הסיוע לפליטים הערביים, הממשיך לפרנס את כל אלה הקרויים פליטים, את ילדיהם, נכדיהם וניניהם עד קץ הימים. ויש כמובן את זווית הביצה והתרנגולת. מכיוון שעובדי הארגון מתפרנסים מעצם היותם עובדי הארגון, הרי הם בעלי אינטרס מובהק לקיומו הנצחי של הארגון כמו בהנצחת בעיית הפליטים.

לא ניתן להפריז במשמעות הנושא מבחינת המאבק הציוני כנגד תעשיית השקר וההונאה.

שינוי זה בהגדרת האו"ם לפליטים הערבים במלחמת השחרור הוא למעשה הודאה של הערבים, ושל האו"ם, שחלק מרכזי מהאוכלוסייה הערבית שטוענת שהיא חיה בארץ ישראל מאות ואלפי שנים, הם למעשה מהגרים חדשים שלא עונים על הקריטריון האוניברסלי לקבלת מעמד של פליט.

לפיכך מתעוררת השאלה כמה מאלו המכונים פליטים פלסטיניים באמת חיו בארץ מאז ומקדם וזכאים באמת להיחשב לפליטים, וכמה הם טרמפיסטים שבאו לא"י בשנות ה-20, ה-30 וה-40 ולפיכך אין שום סיבה מוסרית להכיר בהם כפליטים אמיתיים?

אל אלו צריך להוסיף טרמפיסטים בעלי חוצפה כפולה ומכופלה - פליטים מתחזים. ערבים שלא חיו בארץ ישראל המערבית אפילו יום אחד. כאלו שאינם מתאימים להיקרא "פליטים" אפילו על פי ההגדרה הצבועה החדשה. אותם ערבים שהגיעו למחנות האו"ם ונרשמו כפליטים על מנת שיוכלו ליהנות מהקצבאות, מתלושי המזון, מהתרופות ומתקציבי העתק ששופך העולם מאז 1949 על "הפליטים" הערבים.

אתם מבינים? עסק טוב הפליטות הזו, לא צריך לעבוד. ביוני 2000 טענה אונר"א כי מספר הפליטים וצאצאיהם במחנות הפליטים עומד על שלושה מיליון ו-750 אלף, הגם שהוסיפה הודאה כי המספרים עברו אינפלציה כלפי

מעלה. אש"ף טוען כי המספר הוא כחמישה מיליון, בעוד ישראל מעריכה את מספר הפליטים ובני משפחותיהם בשני מיליון איש.

בהסתמך על מסמכים בריטיים, ישראלים וערביים ביקש פרופ' קארש לבחון מיתוס נוסף העומד בבסיס תעמולת הנכבה: מהו מספר הפליטים האמיתי (אחרי שינוי ההגדרה הצבוע)?

בסיום המלחמה העמידה ממשלת ישראל את מספר הפליטים על 550-600 אלף. משרד החוץ הבריטי קיבל הערכה זו, אולם בתוך שנה מסיום המלחמה כבר נרשמו באונר"א לא פחות מ-920 אלף ערבים שביקשו ליהנות מהטבות הסוכנות.

קארש מציג את ההערכות השונות שנזרקו לחלל האוויר על ידי מנהיגים ערביים ונציגי סוכנויות סיוע שנעו בין חצי מיליון למיליון. הסיבות לבלבול היו מגוונות: פליטים דילגו בין מחנות ובכל מחנה נרשמו מחדש והגדילו את הרשימות, ערבים שאינם פליטים ביקשו לקבל את ההטבות והציגו עצמם כפליטים וכדומה.

פרופ' קארש הניח בצד את כל הדו"חות וערך בדיקה פשוטה: בתחילת מלחמת השחרור מנתה האוכלוסייה הערבית בארץ ישראל כמיליון ו-250 אלף עד מיליון ו-300 אלף איש.

בסיום המלחמה התגוררו 550-600 אלף איש ביהודה, שומרון ורצועת עזה, ו-160 אלף ערבים המשיכו להתגורר בשטחי מדינת ישראל או חזרו אליהם. חשבון פשוט מגלה

כי איך שלא הופכים את המספרים, וגם אם מעגלים כלפי מעלה, לא יכלו להיות יותר מ-540 עד 590 אלף פליטים. קארש הצליב את המידע עם מפקד אוכלוסין שנערך בשנת 1945 ולפיו בשטחים שנכללו בתוך מדינת ישראל בסיום המלחמה היו אמורים להיות 696-726 אלף ערבים. אם מחסרים ממספר זה 160 אלף ערבים שהתגוררו בסיום המלחמה במדינת ישראל מגיעים למספר דומה: 536-566 אלף פליטים.

קארש ערך בדיקה משלו על פי מפקדי נתוני האוכלוסין של הכפרים והערבים והגיע להערכה של 583-609 אלף פליטים. מתברר כי הערבים החלו לספור בדילוגים הרבה לפני עלילות הדם אודות הטבח בג'נין... מספר הפליטים האמיתי נע בין 535 ל-610 אלף פליטים.

וכעת לנושא שבו התחלנו. כמה מתוך אותם "פליטים" זכאים באמת להיחשב כפליטים?

ישנן הוכחות רבות לכך שחלק נכבד מהערבים שעזבו את שטחי המדינה היהודית במהלך מלחמת השחרור היו מהגרים שאך זה מקרוב באו והתיישבו בשטחים אלו. מה שלא ניתן לקבוע בוודאות הוא האם מדובר ב-15 אחוזים מהערבים שמוגדרים היום כ"פליטים פלסטינים", או ב-40 אחוזים מאותם אנשים.

כדי להתמודד עם השאלה נחזור לאחור, אל עברה של ארץ ישראל, על מנת להבין את המספרים במקור. לפיכך נטעם

עדויות שמסרו דיפלומטים, עיתונאים וסופרים שביקרו כאן במאה ה-19. נדמה שאת התיאורים המשכנעים ביותר סיפק הסופר הדגול מארק טוויין בספרו "מסע תענוגות בארץ הקודש" המתבסס על סיור שערך בארץ ישראל בשנת 1867. כך מסכם טוויין את חוויותיו: "ארץ ישראל יושבת עטויה שק ואפר. רובצת עליה קללה שייבשה את שדותיה ודיכאה את אונה... נצרת היא עיירה שכוחת אל. סביב מעברות הירדן, במקום שבו נכנסו שבטי ישראל לארץ המובטחת בשירת צהלה, אינך מוצא אלא מחנה עלוב של בדואים שוכני מדבר. יריחו המקוללת היא תל חורבות מתפורר, בדיוק כפי שיהושע הותיר אותה בנס שחולל לפני יותר משלושת אלפים שנה. בבית לחם ובית עניה הדלות והעלובות אין זכר כעת לכבוד הרב שהיה מנת חלקן בנוכחותו הנעלה של המושיע... לירושלים הנודעת עצמה, השם המפואר בתולדות האנושות, אבדה כל גדולתה עתיקת היומין, והיא הפכה לכפר אביונים. אוצרות שלמה אינם נמצאים בה עוד כדי לעורר את הערצתן של מלכות המזרח הבאות לביקור. המקדש המופלא, שהיה גאווה ישראל ותפארתה, איננו עוד... ים הגליל הנודע - שבו עגנו פעם ציי רומא ותלמידי המושיע הפליגו בסירותיהם - ננטש לפני זמן רב בידי שוחרי מלחמה וסחר, וגדותיו הם שממה אילמת. כפר נחום הוא תל חורבות חסר צורה. מגדל היא בית לקבצנים ערבים..."

"עזובה, זוהמה ודלות הן גאוותה של טבריה..." "שום עץ או שיח לא נראו שם. אפילו הזית והצבר, ידידיה הנאמנים של

אדמה חסרת תכלית, ערקו מן הארץ".

"בלואי סחבות, עוני, דלות וזוהמה, סימנים וסמלים אלה, שהם עדות נאמנה יותר לשלטון המוסלמי מאשר דגל חצי הסהר עצמו, מצויים כאן בשפע... ירושלים היא עיר קודרת, משמימה, חסרת חיים. לא הייתי רוצה לחיות בה".

כך מסכם טוויין את ביקורו בארץ, שנייה לפני שהתנועה

הציונית קוממה אותה משממונה: "ארץ ישראל שוממה ומכוערת. ולמה תיראה אחרת? האם תוכל קללת האל לעשות אותה לארץ חמדה? ארץ ישראל אינה שייכת עוד לעולם החולין הזה. היא מקודשת לשירה ולמסורת - ארץ חלום היא".

הנה כמה תיאורים נוספים, דוגמאות אחדות בלבד מתוך מאות עדויות דומות: כמאה שנים לפני טוויין

כך תיאר זאת מרק טוויין ב-1867: "בלואי סחבות, עוני, דלות וזוהמה, סימנים וסמלים אלה, שהם עדות נאמנה יותר לשלטון המוסלמי מאשר דגל חצי הסהר עצמו, מצויים כאן בשפע... ירושלים היא עיר קודרת, משמימה, חסרת חיים.

לא הייתי רוצה לחיות בה"

מגיע לארץ ישראל קונסטנטין פרנסואה וולני. השנה היא 1785. "התקשינו להכיר את ירושלים... מספר תושביה הוא כנראה 12-14 אלף... המקום השני הראוי לאזכור הוא בית לחם... עיבוד קרקעות לקוי, כמו בכל מקום אחר. ההנחה היא שבכפר זה יש 600 איש המסוגלים לשאת נשק... המקום

החשוב השלישי והאחרון הוא חברון, הכפר החזק ביותר באזור זה... היכול להעמיד 800 או 900 איש חמושים". אלכסנדר קית', 1843: "בימיו של וולני עדיין לא הגיעה הארץ לשיא החורבן והעזובה שחזו הנביאים".

ג. ס. בקינגהם: "יפו היא כפר עלוב... ברמלה, כמו ברוב חלקי פלשתינה, החלק החרב נראה גדול מהמיושב".

אלפונס דה-למרטון, 1835: "מחוץ לשערי ירושלים לא ראינו שום יצור חי, לא שמענו קול נפש חיה... דממה גמורה ונצחית מרחפת על העיר, על הדרכים, על הארץ כולה... קברו של עם שלם".

ג'יימס פין, קונסול בריטניה, 1857: "הארץ ריקה במידה רבה מתושבים, ולכן היא זקוקה בראש ובראשונה לכמות גדולה של אוכלוסייה".

ארתור פרנלין סטנלי, 1881: "לא תהיה זו הפרזה לומר שבמרחק של מילין על גבי מילין אין רואים ביהודה אות חיים ולא סימן למושב אדם".

הסיבה למצבה העגום של הארץ הייתה פשוטה: בתקופת השלטון העות'מאני שררה בארץ אנרכיה. השלטון גבה שיעורי מס עצומים מהאיכרים, תנאי התברואה היו נוראיים והמוות היה שכן קרוב. בהתאם לשיטה הפיאודלית ששררה בשטח, האפנדים הערבים גזלו את מרבית התוצרת החקלאית מהאיכרים הפשוטים, האריסים. ולקינוח, העניקו לאותם צמיתים הלוואות בתנאים שהופכים את השוק האפור לזכייה בלוטו. וכמו לסגור את הפאזל, כנופיות

שודדים בדוויים הטילו אימה על הפלאחים והשלימו את מלאכת חורבן הארץ. התושבים חיו בעוני מחפיר עד שרבים בחרו בדרך הפשוטה: בריחה למקום אחר. את מקומם תפסו נוודים חדשים שנאלצו לעזוב גם הם, וחוזר חלילה. מצבם של המיעוטים היהודיים והנוצריים בארץ היה גרוע עוד יותר, ומלבד הקשיים הרגילים הם שילמו גם את מיסי הד'מים וסבלו מרדיפות על רקע דתם. זהו הרקע לתחילת פעולתה של הציונות לגאולת העם היהודי ומולדתו ההיסטורית.

ולמי שאינו מסתפק בעדויות המילוליות, ישנן גם עדויות מדעיות.

מפת ענק של ארץ ישראל נמצאת כיום בידי אספן מפות בשם דן ירדני. המפה הוכנה בין השנים 1871-1878 על ידי משלחת של חוקרים בריטיים בעקבות מסע סקר ממושך שערכה בארץ. קנה המידה של המפה הוא אחד ל-63,000 לערך, כלומר כל סנטימטר במפה, שגודלה כגודל חדר, מייצג כ-630 מטרים במציאות. על פי המפה ניתן לקבוע אילו יישובים היו בארץ באותן שנים ומה היה גודלם, ולפי נתונים אלו להעריך את גודל האוכלוסייה. המודדים הבריטיים סימנו בדיוק את גבולותיו של כל יישוב וציינו בצבעים מיוחדים את חלקיו המאוכלסים.

כלומר, על פי מפה זו ניתן לדעת מה היה גודלו של כל יישוב שהיה בארץ באותה תקופה. בדיקת המפה מגלה שמארק טוויין דייק לגמרי בתיאוריו. הכפרים הגדולים ביותר השתרעו על שטח של 100 על 150 מטרים והיו

בהם בקושי שתי שורות של בתים. סימוני הצבע מלמדים שעכו הייתה מיושבת בחלקה. חיפה מסומנת במלבן בגודל 7 על 3 מילימטרים, כלומר הייתה בגודל 430 על 190 מטרים בלבד. טבריה הייתה בגודל 600 על 300 מטרים ויפו הייתה בסך הכול עיירה קטנה בגודל 540 על 240 מטרים. דליית אל כרמל, יהוד, עוספייה וכפרים רבים היו נקודות זעירות על המפה.

הממצא ההיסטורי האמין ביותר להבנת המציאות הדמוגרפית בארץ ישראל לקראת סוף המאה ה-19 מגלה את האמת הפשוטה: ארץ ישראל באותה עת הייתה שוממה, חרבה וכמעט ריקה מאדם.

פרופסור משה מעוז העריך כי כתוצאה מפעולות השלטון העות'מאני ותנאי התברואה הירודים, עברה האוכלוסייה בארץ ישראל תהליך של דלדול מתמשך ובמשך מאות שנים לא עלתה על 100 אלף תושבים.

על פי נתוני הבריטים, ישבו בשנת 1928 בארץ ישראל כ-150 אלף יהודים לעומת יותר מ-700 אלף ערבים. לפי עדותו של צ'רצ'יל, ב-1936 עלה מספר התושבים היהודים לסביבות ה-380 אלף (בזכות העלייה הגדולה שאיפשר הספר הלבן של צ'רצ'יל) בעוד מספר הערבים גדל ללמעלה ממיליון. בשנת 1947 כבר מנו ערביי ארץ ישראל כמיליון ושלוש מאות אלף איש.

ספק אם ישנו אדם רציני (מלבד תועמלני אש"ף וההיסטוריונים החדשים) שיסרב להכיר בעובדה הפשוטה

שגידול מהיר כל כך בכמות האוכלוסייה אינו אפשרי בלא גלי הגירה מסיביים מהארצות הסמוכות.

מכיוון שאנו יודעים שהאמת, העדויות, המפות והמחקר הדמוגרפי לא ישכנעו את מי שאינו רוצה להשתכנע, אין לנו אלא להביא את עדותו של תופיק ביי אל-חוראני, מושל המחוז הסורי חורן, בריאיון לעיתון לה סירי מאוגוסט 1934:

”בחדשים האחרונים נכנסו בין 30,000 ל-36,000 סורים חוראנים לארץ ישראל והשתקעו שם”. וינסטון צ'רצ'יל העיד גם הוא ב-1939 כי “ערבים נכנסו לארץ בהמונם, במספר רב מזה של היהודים”, והוסיף: “הערבים לא די שאינם נרדפים אלא שהצטופפו בארץ והתרבו בה עד

שגדל מניינם למעלה מכל שיעור שבו יכלה אפילו יהדות העולם כולו להגדיל בה את מניין היהודים”. במקום אחר העיר צ'רצ'יל כי “האוכלוסייה הערבית גדלה בשיעור הגדול ביותר דווקא באזורים שבהם רכשו היהודים קרקעות”.

בשעה שהבריטים חששו מאלימות הערבים, ספרו כל עולה יהודי, הגבילו את מכסות העלייה וגזרו כליה על יהודים מבקשי מקלט מרדיפות הנאצים, נכנסו לארץ מהגרים

ערבים באין מפריע ובלא כל מעקב. אם זה לא היה עצוב היה אפשר לצחוק נוכח סיפורי האלף לילה ולילה שהפלסטינים מפיצים כאילו הם צאצאיהם של היבוסים והגרגשים והפלשתים.

מי שיבחן כמה משמות המשפחה המוכרים והנפוצים בקרב הפלסטינים ימצא שמות שלא מותירים גם הם כל מקום לספק: אלמצרי - ממצרים, אלחוראני - מסוריה, אלעראקי - מעיראק, אלצוראני - מצור, אלצידאווי - מצידון, אלטראבולסי - מטריפולי, אלפיומי - מפיוס שבמצרים, והרשימה יכולה להימשך עוד דפים ארוכים.

כל העדויות מוכיחות את האמת הפשוטה: ארץ ישראל בסוף המאה ה-19 הייתה ריקה כמעט לחלוטין. לא לחינם טבעו מנהיגי הציונות את הסיסמה הצודקת: ארץ ללא עם לעם ללא ארץ. לא לחינם התעקשו מנהיגי ערב לשנות את הגדרת האו"ם לפליט כך שתכלול גם מאות אלפי ערבים שנכנסו לארץ ישראל רק בסמוך למלחמת העצמאות.

אין לדעת כמה מבין 550-600 אלף הפליטים הערבים זכאים באמת להיחשב לפליטים וכמה הם טרמפיסטים. מה שבטוח הוא, שהתעמולה הערבית מוליכה את העולם שולל ביחס למספר הפליטים שהיו בסוף המלחמה, ביחס למספר האנשים שטוענים כיום להיותם צאצאי פליטים מארץ ישראל, וביחס למספר הערבים שזכאים היו להיחשב פליטים מלכתחילה. בקיצור, כמו שכבר אמרנו: חרטא!

ולקינוח, ציטוט שנון מאת וינסטון צ'רצ'יל שבדרכו

הסרקסטית-פיוטית מסכם את הסיפור כולו: "ערביי פלשתינה, אילו הניחו אותם לנפשם, גם באלף שנים לא היו נוקטים צעדים יעילים לקראת השקיה וחשמול פלשתינה. הם היו מרוצים מאוד לשבת - קומץ של אנשים פילוסופים - במישורים השוממים והחרוכים משמש, ולהניח למי הירדן להמשיך לזרום לא רתומים לתוך ים המלח".

**מי שיבחן כמה משמות
המשפחה המוכרים והנפוצים
בקרב הפלסטינים ימצא שמות
שלא מותירים כל מקום לספק:
אלמצרי - ממצרים,
אלחוראני - מסוריה,
אלעראקי - מעיראק,
אלצוראני - מצור,
אלצידאווי - מצידון,
אלטראבולסי - מטריפולי,
אלפיומי - מפיום שבמצרים
ועוד ועוד**

---

4. הם גירשו.

גירוש יהודי ערב

* פרק זה מתבסס על מאמרו המכונן של בן דרור ימיני "הנכבה היהודית" בעיתון מעריב מה-16 במאי 2009, ועל מאמרו של עדי שוורץ "חורבן קהילות ארצות ערב: האסון שנגנז" בגיליון 43 של כתב העת "תכלת".

לפעמים לאמת אין יחסי ציבור, וכך מרוב שפמפמו לנו תעמולה על "הנכבה", נשכחו וננטשו עובדות יסוד כמו גירוש יהודי ארצות ערב. במונחים כמותיים, היהודים שחיו במדינות ערב לא רק שנרדפו באופן אכזרי, עברו פרעות מייסרות ונושלו מבתיהם, אלא גם הותירו מאחור רכוש גדול פי כמה מזה של ערבי ארץ ישראל. הסבל שלהם לא נשכח, אלא הושכח מתוך מגמה ברורה להטות את כף המוסר לטובת הערבים.

אין צורך בנרטיב פלסטיני מול נרטיב ציוני. האמת היא שיש צורך להתנער מנרטיבים כלשהם ומהמילה "נרטיב" עצמה, שהפכה שם גנרי מכובס לדמיון מזרח תיכוני במקרה הטוב, ולשקר גס בדרך כלל. יהודי מדינות ערב עברו גיהינום, הם

נושלו מרכושם, נרצחו בגחמת אספסוף ולמעשה גורשו. אז איך זה שאף פעם לא שמענו על כך?

בראש ובראשונה כי היה מי שרצה להשתיק. להעלים את אסונם של יהודי ארצות ערב, לטאטא לקרן זוית. דרמת חייהם נאלמה. פרעות מלווים במעשי אונס, טבח, שוד וביזה של מאות אלפי יהודים זה לא מוכר, וודאי שלא

הותיר חותם בציבוריות הישראלית ובזיכרון הקולקטיבי. כפי שציין עדי שוורץ במאמרו בכתב העת "תכלת", בכל חמש האוניברסיטאות בישראל נכתבה בעשור האחרון רק עבודת דוקטורט אחת על חורבן הקהילות היהודיות בארצות ערב. זאת בשעה שמאות מאמרים ועבודות מחקר נכתבו על ידי הפרופסורים הישראלית אודות ה"נכבה" הערבית.

**בכל 5 האוניברסיטאות
בישראל נכתבה בעשור
האחרון רק עבודת
דוקטורט אחת על חורבן
הקהילות היהודיות
בארצות ערב. זאת
בשעה שמאות מאמרים
ועבודות מחקר נכתבו
על ידי הפרופסורים
באקדמיה הישראלית
אודות ה"נכבה" הערבית**

אתם קוראים את הנתון ואינכם מאמינים. רק עבודת דוקטורט אחת.

בעוד "אנשי הרוח" שלנו חוברים לטענות האויב ומבהירים בפנים חרושות רצינות וחמלה מודבקת כי על ישראל לתקן את העוול ההיסטורי שנגרם לפלסטינים ב-1948, הרי

שאסון בקנה מידה דומה אם לא חמור יותר, הקטסטרופה של יהודי ארצות ערב, אינו זוכה להתייחסות מינימלית. אולי בגלל שאין עמו כיבודים, תקנים ופרסים. אולי בגלל שהסיפור המקביל דופק את "צדקת" הפלסטינים.

למצער, גם דוברים ישראליים רשמיים אינם מציגים את העובדה שהמוני יהודים נפלו קורבן לרדיפות ולהתנכלויות שיטתיות בכל רחבי המזרח התיכון. זוהי התעלמות הנובעת בעיקר מתוך בורות אך גם מאווירת האפולוגטיקה שהתבצרה והשתלטה על מדיניות החוץ וההסברה הישראלית, עד שנדמה לפעמים שאותם דוברים רשמיים הם צד ניטרלי בסכסוך.

יש שיאמרו מתוך עמדה עקרונית כי ישראל אינה מעלה טיעונים אלו משום שאנחנו לא אומה של בכינים. במאה ה-20 חילופי אוכלוסין התרחשו בכל רחבי העולם. עשרות מיליונים עברו את החוויה הקשה כתוצאה ממלחמות וסכסוכים, ורק הפלסטינים עסוקים בהתבכינות ובהטחת האשמות במקום בלקיחת אחריות על פשעיהם ותוצאותיהם. יהודי ארצות ערב גורשו מבתיים אך שבו למולדתם ופתחו בחיים חדשים. הפליטים הערבים, שחיים במדינות ערביות, ממשיכים להיות מנוצלים על ידי מנהיגיהם ומשמשים כמכשיר ציני במאבק במדינה היהודית.

למעשה, העובדות הן חד משמעיות: הערבים נושאים באחריות לתוצאות תוקפנותם ולהיווצרות בעיית הפליטים הערבים, וגם באחריות לאסון גדול הרבה יותר שהמיטו על מאות אלפי היהודים בארצות ערב. מעשי הטבח והגירוש

נערכו ביהודי ארצות ערב מבלי שהיו צד במלחמה כלשהי ומבלי שהכריזו מלחמה על הארצות שישבו בהן מימים ימימה. הם היו אזרחים נאמנים אך נפלו קורבן לשנאה דתית, גזענית, רצחנית.

השקר

על פי הנרטיב ההיסטורי השקרי המקובל, יהודי ארצות ערב חיו בשלום עם סביבתם וזכו להגנת השלטונות. על פי אותו סיפור מסולף, אך ורק בשל פעולות התנועה הציונית והפגיעה בערביי ארץ ישראל החלו היהודים לסבול מנחת זרועם של המוסלמים. אך האמת ההיסטורית שונה בתכלית השינוי. אמנם היו תקופות שבהן זכו היהודים לשקט יחסי תחת שלטון מוסלמי ואפילו זכו לשגשוג יחסי ולהשתלבות, אך תקופות אלו היו היוצא מן הכלל שאינן מעידות על הכלל. לאורך ההיסטוריה היו מנת חלקם של יהודי ארצות ערב מעשי השפלה על בסיס יומיומי, הגליה, פוגרומים, שלילת זכויות ואפליה שיטתית.

בארצות האסלאם ניתנה ליהודים הזכות לחיות כבני חסות, ד"מי. תחת תקנות הח'ליף עומר חיו היהודים במעמד נחות. אולם פעמים רבות, תחת שלטון מוסלמי, גם חיים נחותים של בני חסות מצומצמי זכויות לא התאפשרו להם. המזרחן הנודע ברנרד לואיס מבהיר כי להבדיל מהאנטישמיות האירופאית "עמדתם של המוסלמים כלפי לא-מוסלמים אינה של שנאה, פחד או קנאה, אלא פשוט של בוז... הכינויים המקובלים הם קופים עבור יהודים וחזירים עבור נוצרים".

יש לציין כי גם בעידן המודרני היו תקופות של שגשוג יהודי במדינות ערב, כמו במצרים ובעיראק של שנות ה-20 וה-30 ובאלג'יריה במאות ה-19 וה-20. לזמנים ולמדינות הללו מכנה משותף אחד: תקופת השלטון הקולוניאלי. במרבית המקרים, מצבם של היהודים היה רע לפני הפלישה האירופית והורע שוב עם תום העידן הקולוניאלי.

את ההתנכלות הגזענית ורדיפות יהודי ארצות הערב נחלק לשני פרקי זמן: לאורך ההיסטוריה הרחוקה ובשנים אשר סביב הקמת המדינה. מראש נבקש את סבלנותכם על האורך ועל הפירוט, ואף נדגיש כי כמות הפוגרומים, מעשי הרצח וההתנכלויות שהבאנו ארוכה, אך מדובר במניין חלקי, חלקי מאוד.

בניגוד לטענה הממוחזרת שיהודי ארצות ערב היו "ערבים יהודים", המציאות לא מכירה חיה כזו. יהודי מדינות אלה הגדירו את עצמם כיהודי המזרח ושמו דגש על הפרדה לאומית, דתית ותרבותית מהערבים שחיו לצדם. יהודי המזרח מעולם לא הזדהו כערבים, למעט בשני מקרים - קומוניסטים בעיראק שגורלם היה גרדום או גלות מתוסכלת בישראל מתוך נוסטלגיה מדומיינת (ע"ע סמי מיכאל), וכמובן, השבטים היהודים הבדואים בחצי האי ערב שמוחמד השמיד בסדרת קרבות ורדיפות. בחג'אז למשל, מחוז המוצא של המשפחה ההאשמית המלכותית, התגוררו שלושה שבטים יהודים: שבט בני קיינוקאע, שבט בני נדיר ושבט בני קורייט'ה. במהלך השתלטות האסלאם

על מדינה ומכה טבח צבא מוחמד בשבטים, השמיד את מנהיגיהם, בזז את רכושם ולקח את בנותיהם ונשיהם שלל. אם יצא לכם לשמוע באחת מהפגנות הפלסטינים או הערבים הישראלים (מהומות אוקטובר 2000) את הקריאה "חייבר חייבר יא יהוד, ג'ייש מוחמד ס-יעוד" (זכרו את חייבר חייבר, יהודים, צבא מוחמד עוד יחזור) - הרי שזו

קריאה לאומנית בוטה המאזכרת את קרב חייבר, הקרב שבו הכחיד מוחמד במעשה רמייה וכזב את השבט היהודי הגאה שישב בחייבר.

יהודי תימן חיו בסימן רדיפות, עינויים ודלות מכוונת. בשנת 1676 החליט האימאם אל-מהדי על גלות מוזע וגירש את היהודים לאחד המחוזות הצחיחים של תימן. לפי הערכות שונות, בין 60 ל-75 אחוזים מהיהודים מתו בעקבות ההגליה

גם בספרד, מקום ותקופה שזכו לתואר "תור הזהב", שיא מפואר של השתלבות יהודית בתרבות ובמרקם החיים במדינה תחת שלטון אסלאמי, גם שם ליהודים

לא הייתה רק אורה ושמחה. תור הזהב כלל גם סדרה של התנכלויות ליהודים. ב-1011 נערך בקורדובה המוסלמית טבח שבו נרצחו לפי הערכות שונות בין מאות לאלפים. ב-1066 בגרנדה הוצא להורג יוסף הנגיד, ויחד איתו בין 4,000 ל-6,000 יהודים. אחת התקופות הקשות ביותר החלה בשנת 1148, עם עלייתה של שושלת אלמוהאד

(אל-מוואחידון), ששלטה בספרד ובצפון אפריקה במאות ה-12 וה-13.

מרוקו נתפסת היום כמקום שהיה בטוח ליהודים, ויש מי שמתרפק על עברם של היהודים במדינה. ואולם, בחינה קרה של העובדות מלמדת כי זו המדינה המוסלמית שיהודיה סבלו את הסדרה הקשה ביותר של מעשי טבח. במאה השמינית נמחקו קהילות שלמות על ידי המלך אידריס הראשון. ב-1033 נרצחו בעיר פס 6,000 יהודים על ידי המון מוסלמי. עליית שושלת אלמוהאד גרמה לגלים של מעשי טבח המוניים. על פי עדות מאותם ימים בוצעו מעשי טבח בהיקפים עצומים ביהודי פס ומרקש. ב-1465 שוב בוצע טבח המוני בעיר פס, והוא התפשט גם לערים אחרות במרוקו. בטטואן נערכו פוגרומים ב-1790 וב-1792, שכללו רצח ילדים, ביזה ואונס נשים. בין 1864 ל-1880 בוצעה סדרה של מעשי פוגרום ביהודי מרקש ומאות מהם נטבחו. ב-1903 נערך פוגרום בשתי ערים, טזה וסטט, בו נרצחו למעלה מ-40 יהודים. ב-1907 נרצחו בקזבלנקה כ-30 יהודים ונשים רבות נאנסו. ב-1912 שוב נערך טבח בפס, 60 יהודים נרצחו וכ-10,000 נותרו חסרי בית.

באלג'יריה נרשמו סדרת מעשי טבח בראשית המאה הי"ט, בשנים 1805, 1815 ו-1830. מצבם של היהודים השתפר עם תחילת הכיבוש הצרפתי ב-1830, אך הדבר לא מנע התפרצויות אנטי-יהודיות בסוף המאה ה-19. המצב הורע שוב תחת שלטון וישי, שלטון הבובות הצרפתי בהשראה נאצית. יש לציין שעוד בטרם נפלה צרפת לקלגסים

הגרמנים, ב-1934, חדרו לאלג'יריה השפעות נאציות שביק היתר היו ההשראה לפוגרום בעיר קונסטנטין, שגבה את חייהם של 25 יהודים.

יהודי לוב חוו פרעות רבות. ב-1785, למשל, נטבחו מאות יהודים על ידי עלי בורזי פשה. מאתיים שנה מאוחר יותר, גרמה

השראה נאצית להחמרת ההתנכלויות ליהודים. השלטון האיטלקי, שהיה שותף לגרמנים, התיר את דם של היהודים, רכושם נבזז ואלפים נשלחו למחנות ריכוז. 500 מיהודי לוב נרצחו בשואה.

המשטר העיראקי רדף את היהודים בצורה שיטתית לאחר הכרזת המדינה באמצעות פיטורים ממקומות עבודה ומשפטי ראווה. במרץ 1950 התירה עיראק ליהודים לעזוב, בתנאי שיוותרו על אזרחותם ועל כל רכושם. שנה לאחר מכן החרימה הממשלה את כל רכוש היהודים שלא עזבו

2,500 שנה של יישוב יהודי בעיראק לא עמדו לו בשעה שההמון יצא צמא דם לרחובות. טבח בוסרה ב-1776 נותר זיכרון מהדהד ומדמם בקהילה העתיקה. ב-1917, עם

תחילת הכיבוש הבריטי חל שיפור במעמד יהודי עיראק, אולם הוא הידרדר במהירות בשעה שהעם העיראקי זכה לעצמאות ב-1932.

סוריה הייתה למדינה הערבית הראשונה שייבאה אנטישמיות נוצרית, וב-1840 התחוללה בסוריה עלילת הדם הראשונה

בארץ ערבית. עלילה נוראה שגרמה לחטיפת עשרות ילדים יהודים, לעינויים, לעיתים עד מוות, ולפוגרום נגד היהודים. פוגרומים נוספים היו בחאלב בשנים 1850 ו-1875, בדמשק ב-1848 וב-1890 ובביירות ב-1862 וב-1874. בדיר אל-קמאר הופצה עלילת דם נוספת שגרמה לפוגרום ב-1847. באותה שנה היה פוגרום גם ביהודי ירושלים, שהיה פועל יוצא של עלילות הדם בסוריה.

יהודי תימן חיו בסימן רדיפות, עינויים ודלות מכוונת. בשנת 1676 החליט האימאם אל-מהדי על גלות מוזע וגירש את היהודים לאחד המחוזות הצחיחים של תימן. לפי הערכות שונות, בין 60 ל-75 אחוזים מהיהודים מתו בעקבות ההגליה. גזירות שונות הוטלו על היהודים, אחת החמורות שבהן הייתה "גזירת היתומים", שכפתה המרת דת של ילדים יתומים.

באיראן השיעית נערך בשנת 1839 בעיר משהאד פוגרום נגד היהודים. המון מוסת הסתער על היהודים ורצח 40 נפש. שאר יהודי משהאד אולצו להמיר את דתם, מכאן המושג "אנוסי משהאד". ב-1910 התפתחה עלילת דם בעיר שיראז, ובעקבותיה נטבחו 30 יהודים.

גם **במצרים** חיו היהודים במעמד נחות במשך מאות שנים, למרות שהיו אחת האוכלוסיות העתיקות בארץ הנילוס. יהודים ישבו במצרים עוד מימי בית ראשון. באי ייב הקימו שכירי חרב יהודים העתק של בית המקדש, ויש סברה כי בעיר אלכסנדריה נולדה עלילת הדם הראשונה בעולם העתיק (ע"ע "נגד אפיון" ליוסף בן מתתיהו). בעקבות עלילת הדם

בדמשק התפרסמו עלילות דומות במצרים וגרמו לסדרת התקפות של המון מוסת. בקהיר 1844, 1890, 1901-1902, ובאלכסנדריה 1870, 1882, 1901-1907. פוגרומים דומים התרחשו בעיר הנמל פורט-סעיד ובדמנהור.

שימו לב שכל אותם פרעות, התנכלויות אסלאמיות, מעשי ביזה, אונס ורצח התחוללו עוד בטרם נולד סבו של הרצל,

---

**ערב הקמת המדינה חיו
במדינות ערב והאסלאם
כ-900 אלף יהודים. כ-99%
מהם עזבו בפרק זמן קצר
שאינו לו אח ורע. אפילו
קהילות גרמניה ורוסיה,
שנרדפו קשות וחוו
אנטישמיות קיצונית, לא
עזבו את מקום מושבם
בצורה כה מוחלטת**

קל וחומר לפני הקמת מדינת ישראל. צר המקום מלהכיל עוד שורה ארוכה של התעללויות ומעשי אפליה כנגד יהודי ארצות ערב. מאיסור לגור בבתים גבוהים מבתי מוסלמים או לבנות בתי תפילה גבוהים ממסגדים, דרך איסורי קבורה, חובת תליית פעמון על הצוואר, חליצת נעלים מחוץ לרובע

היהודי, איסור חבישת מצנפת, איסור רכיבה על סוס ועוד.

ועתה נתקדם לחלקה השני של המשוואה. ערב הקמת המדינה חיו במדינות ערב והאסלאם כ-900 אלף יהודים, והמספרים מצביעים על כך ש-99 אחוזים מהם עזבו בפרק זמן קצר שאינו לו אח ורע. אפילו קהילות גרמניה ורוסיה, שנרדפו קשות וחוו אנטישמיות קיצונית, לא עזבו את מקום

מושבים בצורה כה מוחלטת. על מנת להבין כיצד אירע הדבר, כדאי להתחיל בהצהרות מנהיגי ערב סמוך להקמת המדינה. נציג מצרים באו"ם, מוחמד חוסיין הייכל, הבהיר מה יהיו השלכות תכנית החלוקה ליהודי ארצות ערב: "הפתרון (החלטת החלוקה) עלול לסכן מיליון יהודים החיים בארצות המוסלמיות... ארגון האומות המאוחדות... עלול לשאת באחריות לאירועים חמורים ביותר ולטבח של מספר רב של יהודים". מזכיר הליגה הערבית, עבד אל-עזאם פחה, הודיע ב-15.5.48 כי "מלחמה זו תהיה מלחמת השמד, ועל הטבח שייערך עוד יסופר כעל מסעי המונגולים והצלבנים". המופתי, חאג' אמין אל-חוסייני הוסיף: "אני מכריז על מלחמת קודש, אחיי המוסלמים! טבחו ביהודים! הרגו את כולם!".

נדמה שקשה להכיל את ההומניזם השופע אהבת אדם ללא הבדל דת, גזע ומין שהביעו מנהיגי ערב. האיומים המילוליים אכן התממשו במהרה. בעידוד השלטונות הציף גל אנטי-יהודי את מדינות ערב.

בבגדד אשר בעיראק התחולל כבר ב-1941 פוגרום שזכה לשם "פרהוד", ונרצחו בו 179 יהודים ומעל ל-2,000 נפצעו. הנרצחים נקברו בקבר אחים. המשטר העיראקי רדף את היהודים בצורה שיטתית לאחר הכרזת המדינה באמצעות פיסורים ממקומות עבודה ומשפטי ראוה. במרץ 1950 התירה עיראק ליהודים לעזוב, בתנאי שיוותרו על אזרחותם ועל כל רכושם. שנה לאחר מכן החרימה הממשלה את כל רכוש היהודים שלא עזבו. 90 אחוזים מיהודי עיראק עזבו עד סוף 1951, כשהם מותירים מאחורים רכוש עצום.

יהודי סוריה סבלו מגורל דומה. ב-1945 נערך פוגרום בחלב ו-75 יהודים נרצחו. הפרעות התחדשו ב-1947. מאות בתים, חנויות, בתי ספר ובתי כנסת נחרבו. ב-1948 נרצחו 13 יהודים, שמונה מהם ילדים. בתחילת 1949 הוחרם רכוש יהודי והוקפאו חסכונות היהודים בבנקים. עד סוף 1949 הפכו רוב יהודי סוריה לפליטים.

בעיר עדן בתימן, עיר שהייתה תחת שלטון בריטי, התחוללו ב-1947 פרעות שזכו לשם "שואת יהודי עדן". היו אלה שלושה ימים של רצח ושנאה. בפרעות נרצחו 97 יהודים ונפצעו 120. 106 מתוך 170 חנויות שהיו בבעלות יהודים נהרסו לחלוטין. מאות בתים וכל בנייני הקהילה עלו באש. חיל המשמר הברדואי נשלח להגן על היהודים אבל הצטרף לפורעים. ליהודי תימן לא נותרה ברירה והם נמלטו על נפשם.

במצרים התחוללו מהומות רבות נגד היהודים בסוף מלחמת העולם השנייה. ביום השנה להצהרת בלפור בשנת 1945 נרצחו עשרה יהודים ומאות נפצעו. ספרי תורה הועלו באש. ראש הממשלה, פהמי אל-נוקרשי, הכריז כי "כל היהודים הם קומוניסטים וציונים גם יחד". מעט לאחר הכרזה זו, ב-30 במאי 1948, החליטה הממשלה המצרית על החרמת רכוש כל מי שמעשיו יסכנו את ביטחון המדינה, ולכן הוחרם רכוש יהודי רב. מעשי הטבח נמשכו לאורך כל הקיץ. עד חודש ספטמבר של אותה שנה נרצחו עוד 53 יהודים. כתב העיתון נציונל צייטנוג דיווח כי קהיר "הופקרה כליל לאימי האספסוף, שהשתולל ברחובות בצעקות 'יהוד' 'יהוד'. כל

אדם שחזותו אירופאית הותקף. המחזות הקשים ביותר נראו ברובע היהודי, שם פשט האספסוף על בית אחר בית... וטבח מאות יהודים". עד 1950 עזבו את מצרים כ-20 אלף יהודים.

בלוב החל הפוגרום נגד היהודים עם סיום מלחמת העולם השנייה. בעיר טריפולי נרצחו 133 יהודים. ביוני 1948 שוב נערכו פרעות, 14 יהודים נשחטו. בשנות ה-50 החלה ממשלת לוב בשורה של הגבלות כלכליות שהגיעו עד להפקעת רכוש היהודים. עד סוף 1952 נותרו בלוב רק 4,000 יהודים מתוך 35,000 שהתגוררו בה ב-1948.

ביוני 1948 התחדשו **במרוקו** הפרעות נגד היהודים. בטבח שנערך בערים אוג'דה וג'רדה נרצחו 42 יהודים. פרעות נערכו ביהודי מרוקו גם בשנת 1954, אז נרצחו שישה יהודים והועלו על המוקד. פגיעות נוספות נערכו ביהודי קזבלנקה, במזגאן ובספאי ובמהלך 1955. מרבע מיליון יהודים ב-1947 נותרו במרוקו כמה אלפים בודדים.

מצאנו אם כן, שהטענה שחיייהם של יהודי ארצות ערב היו סוגים בשושנים נכונה רק לעניין הגבעול הקוצני, ומדובר למעשה בהיסטוריה של רדיפות עם הפוגות. אותם מלומדים ורומנטיקנים המדברים על "ערבים יהודים" אינם רוצים להתחשב בעובדות.

המספרים

אבל בואו נחזור אל זמננו, ואל המספרים היבשים. לעומת 560 אלף פליטים ערבים ממלחמת השחרור, שרובם עזבו מבלי שראו ולו חייל ישראלי אחד, ברחו ממדינות ערב 800 עד 900 אלף יהודים. במילים אחרות, על כל ערבי - יהודי וחצי.

**לעומת 560 אלף פליטים
ערבים ממלחמת
השחרור, שרובם עזבו
מבלי שראו ולו חייל
ישראלי אחד, ברחו
ממדינות ערב 800 עד
900 אלף יהודים. במילים
אחרות, על כל ערבי -
יהודי וחצי**

בעוד הערבים בארץ ישראל נטלו חלק בעימות צבאי שבו ביקשו לחסל את היישוב היהודי בישראל, הרי שהערבים במדינות ערב טבחו שוב ושוב ביהודים ללא שום עימות וללא כל תירוץ צבאי, רק משום היותם יהודים. משהוקמה מדינת ישראל היה ליהודים אלה

לאן להימלט: חזרה למולדתם, אליה התפללו וכמהו מאות ואלפי שנים.

זה היה גירוש לא פחות אכזרי אם לא הרבה יותר מהגירוש הפלסטיני. יהודי מדינות ערב שילמו מחיר כבד למרות שלא היו צד בעניין. קורבנות תמימים שחוו אסון עצום הגיעו למדינה בחיתוליה, ועל אף המצוקה, האפליה העדתית והטעויות הרבות של המדינה הטררייה, שיקמו עצמם בתוך כמה עשורים. הפליטים הפלסטינים שילמו את המחיר על

הכרזות המלחמה והשמד של מנהיגיהם, אך בחלוף יותר משישים שנה עדיין עסוקים במיץ של עצמם, בהתמסכנות, בהתקרבות, בבכיינות. למה? מניעים פוליטיים. כל עוד לא תושג מטרת שיקומם, הרי שתכלית מעמד הפליטות הוא חיסול המדינה היהודית באמצעות זכות השיבה.

הרכוש היהודי שהופקע או ננטש מאחור בארצות ערב עולה בערכו לעין שיעור על הרכוש הערבי שנותר בישראל. הכלכלן סידני זבלודוף מעריך ששווי הרכוש הערבי עומד על 3.9 מיליארד דולר, לעומת שווי הרכוש היהודי שעומד על 6 מיליארד דולר (לפי ערכים של 2007). הפלסטינים והנהגתם גררו את מדינות ערב למלחמה ושילמו את המחיר, אך בד בבד שלטונות אותן מדינות ותושביהן גרמו ליהודים שחיו בהן לשלם מחיר גבוה יותר, גם ברכוש וגם בדמים. אם הערבים רוצים לפתוח לדיון את נושא הפיצויים אין שום בעיה. בבקשה, שיתחילו לכתוב את הצ'קים.

5. הם חברו לנאצים

הקשר בין התנועה הלאומית הפלסטינית לנאצים
ואחריותה לרצח מאות אלפי יהודים

בפרקים הקודמים הראינו כי הערבים נושאים באחריות לתוצאות תוקפנותם ולהיווצרות בעיית הפליטים הערבים ואף באחריותם לאסון גדול הרבה יותר שהמיטו על מאות אלפי היהודים בארצות ערב. בעמודים הבאים נציג עובדות שהפלסטינים והערבים היו שמחים מאוד למחוק מספרי ההיסטוריה, עבר לארחוק שהם מתעקשים לשכוח ולהשכיח - ההיסטוריה הנאצית של התנועה הלאומית הפלסטינית. מנהיג הלאומיות הערבית בא"י, המופתי חאג' אמין אל-חוסייני, היה מיודד עם מנהיגי המפלגה הנאצית והקים תנועת נוער של ערביי ארץ ישראל שנקראה "הצופים הנאצים", תנועה שסמלה היה צלב קרס. אל-חוסייני היה המסית והיוזם המרכזי של המרד הערבי הגדול בשנים 1936-1939 וב-1937 נמלט מהארץ. לאחר שהיה שותף לפרעות נגד יהודי עיראק ב-1941 העביר את משכנו לגרמניה, בה שהה עד 1944.

הוא התגורר בברלין, ובנובמבר 1941 נפגש עם היטלר וניסה לשכנע אותו להשמיד את היהודים שהתגוררו בארץ ישראל ובמזרח התיכון כולו. לפני למעלה מחמישים שנה נחשפו כמה מזיכרונותיו של המופתי: "אחד התנאים שלנו לשיתוף פעולה צבאי בין הערבים לבין גרמניה היה מתן יד-חופשית לחיסול היהודים בארץ ישראל ובמדינות ערב האחרות. באיגרת רשמית ששלחתי לאדולף היטלר תבעתי הצהרה מפורשת מצד גרמניה ואיטליה כי הן מכירות בזכותן של מדינות ערב לפתור את בעיית המיעוטים היהודיים בצורה ההולמת את השאיפות הגזעיות והלאומיות שלהן ובהתאם לשיטות המדעיות שנקטו גרמניה ואיטליה כלפי היהודים שלהן. תשובת הגרמנים הייתה: 'היהודים שלך'". הוא הצליח לקבל מהיטלר התחייבות כי "מטרתה היחידה של גרמניה תהיה אז להשמיד את היסוד היהודי המתגורר במרחב הערבי בחסות הבריטים".

אל-חוסייני ערך באושוויץ סיור משותף עם אייכמן, ובו הבטיח לאייכמן כי ערביי ארץ ישראל יתגייסו ברצון לביצוע משימת השמדה דומה כנגד היהודים בארץ. ברדיו הגרמני קרא: "הרגו את היהודים בכל מקום שאתם מוצאים אותם - למען אללה, ההיסטוריה והדת".

ב-1942 הקימו הגרמנים, לבקשת המופתי, כוח מיוחד של האס-אס שנקרא "איינזצגרופה מצרים", על מנת לבצע את ריכוז יהודי ארץ ישראל במחנה ריכוז וחיסולם הסופי. האיינזצגרופה, בראשותו של וולטר ראוף, מנה 24 לוחמים וסופח לצבאו של רומל. לו היה רומל מנצח בקרב אל

עלמייך, היה ראוף הממונה והמבצע של הפתרון הסופי של יהודי ארץ ישראל.

בהמשך הקים אל-חוסייני בבוסניה עבור הנאצים דיוויזיית אס-אס מוסלמית, הדיוויזיה ההררית מספר 13, שמנתה מעל ל-20 אלף לוחמים שלקחו חלק במאמץ המלחמה הנאצי. תפקידו של אל-חוסייני כאיש דת מוסלמי היה

מכריע בשל התנגדות דתית שפרסמו אנשי הדת המוסלמים-בוסנים לגיוס לצד הגרמנים. דיוויזיה זו פעלה בעיקר בלחימה כנגד כוחות הפרטיזנים של טיטו.

אל-חוסייני ערך באושוויץ סיוור משותף עם אייכמן, ובו הבטיח לאייכמן כי ערביי ארץ ישראל יתגייסו ברצון לביצוע משימת השמדה דומה כנגד היהודים בארץ. ברדיו הגרמני קרא: "הרגו את היהודים בכל מקום שאתם מוצאים אותם - למען אללה, ההיסטוריה והדת"

לאחר מכן הגה חוסייני וקידם את "מבצע אטלס" שמטרתו הייתה הרעלת מקורות המים של מרכז הארץ, תכנית שעשויה הייתה להוביל למותם של

250 אלף איש. צנחנים גרמנים וערבים צנחו באזור יריחו כשברשותם עשרה מיכלי רעל ארסן חמצני, כשכל מיכל היה יכול להרוג 25 אלף איש. המשימה נכשלה בשלב הביצוע בעקבות מעצר חלק ממשתתפי המבצע על ידי הבולשת הבריטית.

אל-חוסייני נושא באחריות ישירה לרציחתם של מאות אלפים מיהודי הונגריה. הוא הפעיל לחצים גדולים על הגרמנים ועל ההונגרים להשקיע משאבים רבים, בשלבים קריטיים של המלחמה, בחיסול מלא של יהודי הונגריה. אל-חוסייני הצליח במסע השכנועים שלו ובמאי 1944 החל שילוחם של יהודי הונגריה לאושוויץ. אל-חוסייני אף פנה לממשלות איטליה ובולגריה בבקשה שיבטלו היתרי עלייה שנתנו ליהודים תוך שהוא מאיץ בהן לגרש את היהודים לפולין, צעד שמשמעותו הוודאית הייתה מסירתם לידי הנאצים. כאשר התברר לו כי ממשלת הונגריה מתכוונת לאפשר ל-900 ילדים יהודים לברוח מהנאצים לארץ ישראל, תבע ממנה לחזור בה מההחלטה והדגיש כי הערבים חשובים למאמץ המלחמה הנאצי. מאמציו הצליחו והילדים נשלחו למחנות ההשמדה בפולין.

אל-חוסייני לא היה הדמות הבולטת היחידה בקרב ערביי א"י ששיתפה פעולה עם הנאצים, כמוהו נהגו דמויות נוספות כגון ראסם ח'אלדי, ג'מאל חוסייני, וצפי כמאל ועוד. מסמכים של הפיקוד הגרמני העליון בפלנסבורג גילו כי המרד הערבי הגדול שיזם אל-חוסייני בשנים 1936-1939 הונע באמצעות כספים שהעמידה לרשותו גרמניה הנאצית. אל-חוסייני עמד בראש הוועד הערבי העליון בתקופת המרד והיה הדובר הערבי המרכזי בפני ועדת פיל. במהלך המרד נהרגו כ-400 יהודים, כ-200 בריטים וכ-5,000 ערבים, אולם למרות שמספר האבידות בקרב הערבים היה גדול פי עשרה ויותר, היה המרד הצלחה ערבית והשיג את מטרותיו.

זאת משום שהתגובה הבריטית למסע הרצח והטרור שהוביל המופתי הייתה אימוץ הספר הלבן של מקדונלד, שהיה למעשה נסיגה מוחלטת של בריטניה מההתחייבויות שהעניקה לתנועה הציונית ולעם היהודי בהצהרת בלפור.

ההחלטה על הספר הלבן הוגדרה על ידי וינסטון צ'רצ'יל כמינכן שנייה, כניעה נוספת בפני אימים, טרור וסחטנות.

ניסיון חסר תוחלת לפייס את התוקפן. "היהודים הפריחו את המדבר, הקימו שורה של תעשיות משגשגות. הם ייסדו עיר גדולה על החוף השומם, רתמו את הירדן והפיצו את החשמל שלו ברחבי הארץ. רחוקים מאוד מלהיות נרדפים נכנסו הערבים לתוך הארץ והתרבו עד שהאוכלוסייה שלהם גדלה יותר ממה שכל יהודי העולם

כאשר התברר לחוסייני כי ממשלת הונגריה מתכוונת לאפשר ל-900 ילדים יהודים לברוח מהנאצים לארץ ישראל, תבע ממנה לחזור בה מההחלטה והדגיש כי הערבים חשובים למאמץ המלחמה הנאצי. מאמציו הצליחו והילדים נשלחו למחנות ההשמדה בפולין

יכולים היו להגדיל את האוכלוסייה היהודית. עכשיו אנחנו מתבקשים להורות להפסיק את כל הדברים האלו ולשים להם קץ. אנו מתבקשים להיכנע, וזה הדבר שמציק לי יותר מכול - להסתה שניזונה מכסף זר ושאותה מלבה ללא הרף תעמולה נאצית ופשיסטית".

הספר הלבן של מקדונלד, שזכה לכינוי "ספר המעל", אומץ על ידי הבריטים ב-1939 וקבע כי שיעור העלייה היהודית יוגבל ל-75 אלף עולים בחמש שנים. כל עלייה מעבר למכסה זו הותנתה בהסכמת הערבים. רכישת קרקעות על ידי יהודים נאסרה ב-95 אחוזים משטח הארץ.

השלכות הספר הלבן היו הרסניות מבחינת הציונות, ויותר מכך מבחינתם של יהודי אירופה. סגירת שערי הארץ, בשנה שבה פרצה מלחמת העולם השנייה, גזרה למעשה את גורלם של מאות אלפי יהודים באירופה שיכלו להימלט מזרועות הנאצים. בסוף שנות ה-30 הכבידו כמעט כל מדינות העולם את מדיניות ההגירה שלהן. ארץ ישראל, שאמורה הייתה להיות מקום המקלט של העם היהודי, נאטמה כמעט לחלוטין בשעה הגורלית ביותר.

"לא זו בלבד שהספר הלבן של 1939 הקנה לערבים את הסמכות למנוע לצמיתות רוב יהודי בפלשתינה", כותב ההיסטוריון מרטין גילברט, "הוא גם ניתק את היהודים הנרדפים במרכז ובמזרח אירופה מאחד ממקומות המקלט העיקריים שנשארו פתוחים בפניהם".

הייתה זו תוצאה ישירה של המרד הערבי הגדול והצלחה אדירה למופתי חאג' אמין אל-חוסייני, שותפו של אדולף היטלר לדרך.

15 במאי הוא התאריך שבו מציינים הערבים את יום הנכבה. 15 במאי 1944 הוא היום שבו החל שילוחם של חצי מיליון מיהודי הונגריה לאושוויץ. זו מורשתו של אל-

חוסייני, מורשת המונחלת לילדים פלסטינים עד עצם היום הזה. שילוב בין שנאה חולנית כלפי יהודים, דה-הומניזציה מחליאה וקריאה להשמדתם כמי שאינם ראויים לחיות. זה מה שעלינו לזכור ב-15 במאי.

